

AVE MARIA

JUNE, 1935

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management - Upravištvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. Alexander Urankar,
1852 W. 22nd Place,
Chicago, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM ŠTUDENTOM.

A V E M A R I A

Junijska šte., 1935—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVII.

EVHARISTIČNI KONGRES V DOMOVINI

M. Elizabeta

Zagoreli so med nami
evharistični kresovi:
v sveto zbranost zatopljeni
naši dragi so domovi.

Vse prešinja sladka slutnja:
praznik praznikov se bliža,
tabernakelj se odpira
v odrešilni luči križa.

KO BO BRAJDA ZADEHTELA,
KO PŠENICA BO ZORELA,
KO BO GLEDALO V POLETJE
ROŽ ŠKRLATNIH PESTRO CVETJE:
DOMOVINA BO VSA VERNA
PRED MONŠTRANCO POKLEKNILA,
V HOSTIJI DEVIŠKOBELI
KRALJA KRALJEV BO MOLILA.

O, takrat:

vsaka naša želja bo daritev,
vsaka naša misel bo molitev,
srce vsako pesem bo iskrena,
vsaka duša zlata bo patena.

*

Velika nisi, domovina moja,
trpljenje temni žig je tvojih cest;
hodila čestokrat si mučna pota,
v solzah potaplja tvoja se povest.
A vendar ne pogrešaš sreče jasne,
bogat zaklad pritiskaš na srce,
vse lepši, dražji kot so krone časne,
vsa tvoja blaga čuvstva zanj gore . . .
Ta tvoj zaklad — prevzvišena Evharistija.

Po tvojih logih balzam se pretaka,
kipeč iz belih lilij pod nebo;
cvetličje pisano na polju čaka,
da v jasno dnevno luč odpre oko.
V vrtovih tvojih v purpurni lepoti
opaja sonce tejin cvet;
rezeda nežna v jutranji krasoti
zvedavo pogleduje v mladi svet.
Za te vsak cvet—prevzvišena Evharistija.

Done pod noč nebeškojasni zvoki,
svoj "Lauda Sion" poje slavec v gaj,
kipi za spevom spev pod svod visoki,
da v sanjah prisluškuje zorni maj.
Po strugi skalni srebropena Sava
skaklja živahno, čista ko kristal;
zadivljena pošilja do Triglava
svoj jasni evharistični koral.
Za te vsak spev—prevzvišena Evharistija.

Za tvoj oltar pšeničnih polj zorenje,
goric dolenskih sleherni rubin,
dobrav zelenih skrivno šelestenje,
za tvoj oltar kristalni niz globin.
Ko tiha noč nad tabo z večnim krasom
razžarja mičnih zvezdic milijon,
bi sklicala nizdol jih z ljubkim glasom
pred evharističnega Kralja sveti tron,
ker tvoje vse — prevzvišena Evharistija.

In solza naša, naših src skrivnosti
in naše sreče blaženi smehlaj
in sončni dnevi, tuge in bridkosti,
to vse za evharistični naš raj.
Edini Cerкви, nezmotljivi, stalni
srce slovensko zvesto bo vsekdar;
kot našim vernim dedom v veri skalni
srce bo v vek nam bilo za oltar,
ti naše vse — prevzvišena Evharistija.

ČUDIMO SE IN SE ZGRAŽAMO

P. Aleksander

KAKO more Bog dopustiti, da Kristusovo ustanovo — Cerkev vsepovsod po svetu tako preganjajo Zakaj jo vlečejo v Rusiji na Kalvarijo, zakaj jo v Španiji tako mesarijo, zakaj jo v Mehiki bičajo, zakaj jo v Nemčiji s trnjem kronajo? Vsepovsod po svetu mora nositi s svojim Ustanovnikom vred križ po križevi poti.

Se čudimo in zgražamo. —

Res je: cerkev je občestvo vojskujočih se. Zmagoslavje nas čaka v večnosti. Toda pol trpljenja prizadevamo Cerkvi mi sami s svojo zaspianostjo, neodločnostjo in brezbriznostjo.

Pravimo, sveta je naša Cerkev. Nobeden nima pravice metati blata v njen obraz. Da bi sami sebe posvečevali s plemenitostjo in poštenim življenjem, tega pa ne. Blodimo kakor slepci brez vsakega nadnaravnega življenja, božje zapovedi nam smrde, obhajilna miza je miza, vsa zapuščena. Enkrat na leto, pa še tisto komaj, samo na prigovarjanje, samo zato, ker društva tako zahtevajo, samo iz navade in spomina do staršev in ker me je sram drugih, ki so katoličani in moji prijatelji. —

Pravimo: krepka je naša Cerkev v svojem delu in v svoji zgodovini. Kdo ji more kaj očitati. Krepka. Toda svoje sile mora črpati tudi iz svojih udov. Kristus je njena glava, toda mi smo udje. Življenje ima od Ustanovitelja, pa ji moramo tudi mi svoje sile dati. Pa prevečkrat samo spimo in kimamo in se na zunaj ponašamo s svojim krščanstvom, kakor natrkani fantje, ki gredo skozi vas in kličejo vso sosesčino na korajžo, kakor hitro se pa pokažejo korenjaki s krivci za klubom, pa kot zajci: adijo korajža in hajdi v grmovje in hosto.

Mesto, da se čudimo in zgražamo, se raje vprašamo: ko bi lepo nedeljo med službo božjo pridrvela boljševiska druhal v našo domačo cerkvico in bi zakričala: Kristusa, ali pa življenje, vero ali smrt. Koliko bi jih obstalo. Ali se ne bi skupščina za polovico zredčila. Koliko bi jih dalo kri za Cerkev in Boga?

Samemu sebi odgovori na to silno vprašanje: Če bi Stalinov revolver pogledal v moje oči in bi moral zapreti oči v smrt, ali bi dal kri za to svojo vero, ki jo toliko cenim, pa večkrat samo radi ljube navade. Če bi moral skloniti glavo pod

pagansko sekuro nazijcev ali pa stopiti pod vrh mehiških divjakov, ali bi uklonil življenje rablju, uklonil je radi — Boga?

Tvoj odgovor na to vprašanje, je termometer tvoje vere.

PREMIŠLJAM SKRIVNOST SV. TROJICE

PREMIŠLJAM skrivnost sv. Trojice, pa se spomnim zgodbe o sv. Avguštinu.

Hodil je sv. Avgustin na obrežju morja, zatopljen v verske resnice. Rad bi bil našel dno tem globokim skrivnostim božjega učlovečenja, božjega odrešenja in predvsem sv. Trojice. Toda ni mogel najti zadnjega odgovora.

Kar zapazi majhno dete, ki se igra na peščini. Plitvo kotanjo si je dete izkopalo in je s korcem zajemalo vodo iz morja in je izlivalo v svojo globel. Ustavi se Avgustin in dete vpraša: "Kaj delaš, ljubo dete?"

Dete odgovori korajžno: "le-to širno in daljnje morje bi rad spravil v svojo luknjico."

Avgustin pa začne razlagati otroku: "Kaj ne vidiš, kako je globoko, široko in veliko to-le morje. Kako je boš spravil v svojo plitvo globel? Ne moreš in ne moreš tako veliko stvar spraviti v luknjo, ki si jo ti izkopal v pesku."

Otrok — bil je angelj božji — pa vzraste in se postavi na noge ter reče Avguštinu: "Da, ne morem spraviti morja v svojo globel, kako pa moreš pričakovati, da boš spravil ti morje božje skrivnosti sv. Trojice v drobno luknjico svoje glave."

Kadar premišljam skrivnost sv. Trojice, se spomnim legende o sv. Avguštinu in detetu-angelju.

Bog hoče, da verujemo v skrivnosti božje, ne, da jih doumemo. Samo Bog more samega sebe doumeti.

Mesto, da razglabljam to visoko skrivnost in si belimo glavo ž njo, raje premislimo, kaj človeku sv. Trojica daje.

*

Ladja našega življenja plava na oceanu vesoljstva. Na tej ladji moraš imeti jambor, moraš imeti veslo, moraš imeti razpeta jadra.

Jambor na tej tvoji ladji je Previdnost Očeta v nebesih, ki skrbi zate in tvoji ladji ravnotežje vzdrži v soncu in hudi uri.

Veslo na tej tvoji ladji je Odrešenje Sinovo, ki se najbolj očituje v Njegovi Cerkvi. Po Cerkvi in njenem duhovnem nauku reže ladjica valove svojih dni in noči večnosti naproti.

Jadro na tej tvoji ladji je posvečujoča milost sv. Duha, v katere se veter tvojega namena na zemlji upira, da moreš naprej. Brez jader milosti ta ladja ne more naprej, brez teh jader bo izpostavljena vsem vihram skušnjav in težav, da se bo vrtela v krogu, mesto da bi spešila v pristan večne sreče.

NAJVEČJA KAZEN NEVERE

KJER je malo vere v srcu, tam se bo kmalu naselilo praznoverje in vražarstvo. To je pravična kazen za človeško malovernost in za človeški napuh. Pred resnicami svete vere noče ukloniti svojega razuma ali ga pa ne uklanja, ker nič o njih ne ve, takoj se bo pa podal človeškim bedastočam praznoverja. Ljudje se norčujejo iz dostojanstvenih obredov svete Cerkve in jo imajo za hipnotistko duš, v resnici pa sami sebe vpregajo v abotne ceremonije vražarske.

Zapomnimo si: To je prava zavest pravovernega katoličana: Nobenih skritih reči in moči se ne bojim in nič od njih ne pričakujem, ker vem, da živi nad menoj božja vsemoč. Nič mi ni mar, kaj skriva meni ali drugemu prihodnjost, ker vem, da vlada nad menoj in mojo sedanostjo in prihodnostjo vsemodri Oče nebeški. Nič ne potrebujemo duhov in strahov iz onega sveta in njihovih razodetij ne potrebujemo, ker vemo, da je že prišel z onega sveta Jezus Kristus, Sin božji, ki nam je že vse za zveličanje potrebno razodel in je naš pravi in veliki Čudodelnik.

Zato je praznoverje greh, velik ali majhen po okolnostih ali važnosti slučaja. Greh radi nezaupanja v božjo pomoč, izkušanja božje moči in zapostavljanja Stvarnika za stvarjo.

Nekatere stvari imajo po svoji naravi moč in učinkovitost na človeka. Tako so nekatera zelišča s posebno zdravilno močjo. Drugim rečem je Bog po posebni naredbi dal posebno moč, ki jo po naravi nimajo. (Krstna voda, Sveti zakramenti.) Druge stvari imajo višjo moč radi bla-

goslova in molitve cerkve (Blagoslovljena voda, blagoslovljene svetinje).

O koliko nčumnega praznoverja je med nami in kdaj se kdo izmed nas spomni, da se je treba praznoverja spovedati.

Petek nam je dan nesreče, čeprav je naj-srečnejši dan krščanstva, ta dan nas je rešil Jezus iz suženjstva greha. Številka trinajst, kako se je bojimo. Mize si ne upamo pogrinjati trinajsti osebi pri banketu ali gostiji, ker verujemo, da bo dotična oseba gotovo umrla še tisto leto, ptica sova skovika v hosti, halo! smrt mi je za petami, tam in tam na tisti hiši je sedela, ta in ta oseba bo šla, za srečo je treba zajčje noge v žepu, če recimo ne moreš dobro kegljati ali pa drugače dobro ne gre, zajčjo nogo v žep, kmet nabije mrtvega netopirja na hlevna vrata ali pa podkev, to odganja hudobne moči in zlobne strašilje, ki zavdajajo živini in ljudem, če boš zлил sol po tleh, gorje ti, če ti mačka ali pa stara žena s črno ruto prekriža pot, gorje ti, ravnotako gorje ti, če razbiješ zrcalo. Ko zjutraj vstaneš, glej, da ne stopiš s prvim korakom na levo nogo, ves dan bo nesrečen. V Zagrebu naletiš na ženske, ki bodo pri priči vzdignile nogo in oslinile peto, če srečajo redovnika ali pa redovnico, ker je mračna nesreča z njim. Ali niso skrajno neumne take osebe, pridi in mi povej, da se nisi dolžan spovedati, če si res udan takim prismodarijam. Ne po svoji naravi, ne po božji volji, ne po blagoslovu cerkve nimajo skrivnih moči. —

“Isto pa tudi velja, če kdo pripisuje v kaki časni zadevi nedvomno moč kakim verskim vajam ali predmetom. Na primer, če kdo misli, da ga bo tako in tako število molitev gotovo ozdravilo, da ga s tako in tako svetinjo v žepu ne bo zadela krogla v vojski, da ga bo blagoslovljena sveča obvarovala strele in hude ure, da bo košček blagoslovljenega oglja, ki ga daš pod strešje, obvaroval hišo ognja, da če daš živini v staji blagoslovljene soli, da ne more priti nobena bolezen do njih, če piješ šentjaževca, da se opijanil ne boš in greha nimaš, če se z njim opijaniš, da te dotikljaj z blaževco svečo prav gotovo ozdravi vsake vratne bolezni. Gotove nezmotljive učinke in moči v takih posvetnih in časnih zadevah te reči nimajo. Seveda, če jih je Cerkev postavila v kak določen namen, naj bo tudi časen, jih z zaupanjem v Boga in na priprošnjo Cerkve uporabljajmo, toda nesmotljivega učinka ne pričakujmo, ker ga Bog v časnih rečeh obljubil ni. Bog naše molitve vedno rad uslišuje, toda ne vedno s časnimi dobrotami in tudi kadar nas v časnih rečeh uslišuje, nas ne usliši vedno tako, kakor bi mi radi.” — M. Opeka.

EVO VAM MODERNEGA

SVETNIKA

P. Hugo

(Konec)

Kjer se mu je nudila prilika za kako dobro delo, ni mogel brezbrizno mimo, pa naj je bilo delo tako ali tako. In takih prilik njemu nikoli ni manjkalo, ker je bil naravnost iznajdljiv zanje. Nešteto mičnih dogodkov iz njegovega življenja to potrjuje. Naj jih nekaj navedemo. Če je v cerkvi opazil, da manjka ministranta, se je takoj skozi množico preril k altarju in on ministriral. Ako je kje v cerkvi opazil kak nedostatek, ni samo kritiziral, ali iskal cerkvenika, da mu pove, ampak je sam prijel za delo, vse uredil in molčal. Ob priliki neke javne slovesnosti je zmanjkalo sedežev. Reditelji so bili vsi nervozni, ker gospoda je še vedno prihajala. Brat Bogomir je takoj opazil zadrego in tudi takoj pogruntal, kako si pomagati. Začel je prazne sodčke od piva skupaj valiti, prinesel par desk in sedeži so bili pripravljeni. Ob drugi podobni priliki je neko otroče svojo mamico v gneči zgrešilo in milo jokalo za njo. Ženske so je tolažile in ugibale, kod naj iščejo mamico, da mu ustavijo solze. Brat Bogomir ljubeče vzame otroka v naročje, gre pred mikrofona in oznani, da je tu in tu neki malček, ki je mamico zgrešil, naj se takoj javi, da ga utolaži. Kmalu sta se objela.

Če je videl voznika na cesti, kako pretepa konje in robanti, da bi speljal voz iz blata, ali preko klanca, je takoj pristopil, miril suroveža in se vprl v voz, da porine. Ako kdo kake samokolnice ni zmagal, se je on vpregel poleg njega. Tujca, ki je gledal okrog sebe in ni vedel ne kod ne kam, je njegovo oko takoj izpazilo. Prijazno se mu je približal, ga vprašal, kam je namenjen in ga spremil, če je bilo treba v drugi okraj mesta. Nekoč so ga videli črnega kot dimnikarja na cesti. Nekomu je pomagal premog skladati.

Imel je tudi izredni dar, se mahoma vživeti v miselnost in čustvovanje sočloveka, pa naj je bil to otrok, ali mladenič, priprost ali izobražen. Pri vsakem je takoj zadel pravo struno in si pridobil njegovo srce. To ga je usposobilo za apostola mladine. Kot bivši šef zdravnik mestnega "Mladinskega doma", je imel priliko še globlje pogledati v mladinsko dušo in spoznati njene vzore in boje. Prirojena zdrava šegavost mu je na tem

polju njegovega apostolata posebno prav prišla. Z žalostjo je gledal, kako se dunajska mladina ob nedeljah podi po prašnih mestnih ulicah in vlačí po raznih zabaviščih. Da jo potegne iz tega zastrupljenega ozračja, jo obvaruje kvarnih velikomestnih vplivov, ji zastudi cigarete in glaž, ki ju je posebno težko gledal v njenih rokah, jo je ob nedeljah zbiral in vodil ven v božjo naravo. Na takih izletih je postal otrok med otroci, mladenič med mladeniči.

Nekoč se je s svojimi mladimi izletniki blizal obcestni gostilni. Že od daleč so jim udarjali na ušesa zapiti glasovi vinskih bratcev, ki so bili zanj vedno kot mrtvaška muzika. Ko pride mimo gostilne in vidi tam vse polno deloma že okajenih pivcev, potegne iz žepa lepo debelo jabolko, pošteno ugrizne in na glas, da so vsi slišali, pravi: "Ali niso ti ljudje nespametni. Cel teden prebijejo v zatohlih sobah in tovarniškem dimu, v nedeljo pa nesejo svoj krvavi zaslužek v dušljiv zrak gostilen, kjer ubijajo Gospodov dan s pitjem in kajenjem. Mar nismo mi bolj pametni?" Nato je intoniral veselo pesem in marširal s svojimi razigranimi mladci dalje.

Strah pred ljudmi mu je bil docela tuj, pa naj je šlo za obrambo katoliških načel ali pa za njih praktično udejstvovanje. Ko je nekoč zvedel, da socialistični gospodarji delajo na to, da se neka postavno prepovedana, nemoralna operacija dovoli in dotični nasprotni paragraf črta, je razvil širokopotezno propagando, da to prepreči. In je preprečil, dasi je med stanovskimi tovariši dobil zelo malo opore. Pri javnih katoliških prireditvah ga ni nikoli manjkalo, če le ni bil tehtno zadržan. Po zadnjem vsenemškem katoliškem shodu na Dunaju, so vdeleženci romali k sv. Gabrijelu pri Moedlingu. Ženske so na glas molile, moškim pa kar ni hotela molitev iz grla, kot bi jih kdo za vrat držal. Dr. Poerner jih je bodril, naj vendar bolj na glas molijo, a brez uspeha. Potem pa pravi tovarišu, s katerim sta skupaj korakala v sprevedu: "Glej, da boš na glas odgovarjal!" Nato začne s svojim mogočnim glasom proti možem obrnjen: "V imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen! Verujem v Boga Očeta!" ... Tovariš je le nekoliko bolj boječe odgovarjal. "Glasneje!" zopet zadoni iz njegovih ust. Nato so šele ostali možje dobili pogum in ženske glasove vtopili.

Že iz tega lahko razvidite, da naš doktor ni bil eden tistih socialno-karitativnih delavcev, ki jih Dr. Heilmann imenuje "duše, katerih ni nikoli doma" kadar jih Bog išče. O so socialno-karitativni apostoli, ki se tako zatopljeni v delo, da za

molitev nimajo časa. Brat Bogomir pa je bil tudi mož molitve in globokega verskega življenja. Za to je moral biti čas, če ga je bilo treba noči ukrasti. Krščansko pravilo: "Moli in delaj," je v njem meso postalo.

Njegova prva jutranja pot je bila vsak dan v cerkev, k sv. maši in sv. obhajilu. Iz presv. Evharistije je srkal tisto čudovito moč, ki ga je vzdrževala v njegovem ogromnem, vsestranskem delu in mu pomagala preko vseh ovir in razočaranj, da ni nikoli zgubil poguma. Vsa njegova dnevna pota so bila s križem zaznamovana. Če je šel mimo kake cerkve, je stopil vanjo, da počasti presv. Rešnje Telo. Ob kakem znamenju ali sv. podobi ob potu je vedno nekoliko postal in pomolil. Ako ga je opoldansko ali večerno zvonjenje dobilo na cesti, se je odkril in molil "Angelovo pozdravljenje". Če je zazvonilo med kakim zborovanjem, je takoj pretrgal govor in pozval navzoče: "Molimo Angelovo pozdravljenje!" Nato je s slovesnim glasom molil naprej. Celo uradne konference je prekinil in se odstranil, da je opravil svoje običajne molitve, ako pisani družbi ni hotel biti nadležen. Opoldan je najprej mislil na kosilo svoje duše. Vedel je, katere cerkve so tudi čez poldne odprte. Tja se je zatekal, da predvsem okrepča svojo dušo.

Pri "Sestrah frančiškankah vednega češčenja" imajo vsako prvo soboto v mesecu javno celonočno češčenje. K tej pobožnosti je posebno rad zahajal. Še tisti mesec pred smrtjo, ko je bolezen glodala že zadnje korenine njegovega življenja, je celo noč preklečal pred Najsvetejšim, ves zatopljen v molitev. Svoja dnevna opravila je pridno zabeljeval s pristrčnimi vzdihmi. Obupance, ki so ga srečavali na cesti in mu tožili o neznosnih razmerah, je tolažil: "Pravični Bog še živi. Ko pride njegova ura, se bo oglasil in vse bo pravici razsodil. Dotlej pa potrpi!"

Njegova dobrodelnost ni poznala mej, niti tistih, ki bi jih prav za prav morala poznati. Človek je sebi najbližji in merilo ljubezni do bližnjega. On je bil sebi zadnji, vsi drugi prej. Za primerno stanovanje, obleko in hrano ni imel denarja. Vse se je raztočilo v dobre namene in med uboge. Stanoval je v skromni sobici, pa še za to je bil nekajkrat v zadregi za stanarino. Zato se je preselil v brezplačne društvene prostore "Zveze križa". Za kosilo si je kupil čašo mleka, eno žemljo in malo sadja. To je bilo celo kosilo. Za večerjo se je še bolj omejil.

Ni čuda, da je bil za svojo ženo previsok vzor, s katerim se ni mogla sprijazniti, ker ni čutila v sebi moči, da bi ga posnemala. Sporazum-

no sta ločeno živela, kar je šlo tem lažje, ker nista imela otrok. A je tudi potem v časnem oziru lepo in požrtvovavno skrbel zanjo in njene najbližje, ter veliko molil. Končno sta se oba znašla v isti javni bolnišnici. Žena je bila operirana in visela med življenjem in smrtjo. Prišel jo je obiskat. Ko se je sam ves bolan poslovil, da gre nekam predavat, je med potjo onemogel. Komaj se je privlekel nazaj v bolnišnico. Bil je takoj operiran na žolčnih kamnih, ki so ga že dolgo mučili. Tri sto večjih in tri sto manjših so mu vzeli ven. Pridružilo se je neko vnetje, ki mu zdravniška pomoč ni bila več kos.

Takoj je dal poklicati duhovnika, da ga z vsem previdi in dne 6. nov. 1933 je njegova apostolska duša odhitela po plačilo. Rev. Dr. Hohenwarter, ki ga je opremil za pot v večnost, je v dunajskem cerkvenem listu pod naslovom "Svetniška smrt", opisal njegove zadnje trenutke. Pravi, da ko je prišel k njemu, mu je bilo od bolečin čelo vse potno. Prijazno ga je pozdravil in se mu zahvalil, da je tako hitro prišel. Po opravljeni sv. spovedi je sam latinsko odgovarjal na vse molitve. "Nekaj nepozabnega", piše Dr. Hohenwarter, "mi bo ostalo, kako je molil Vero. Tako še nisem čul moliti Vere iz človeških ust. Vsaka beseda je bila zase pretresljiva veroizpoved. Vsak njen člen je bil kot iz tiste skale izklesan, na katero je Gospod pozidal svojo Cerkev!" V roki je krčevito stiskal rožni venec, svojega zvestega, neločljivega spremljevalca skozi življenje. Njegove zadnje besede so bile: "Hvaljen Jezus!" V popolni obleki dominikanskega tretjerednika je ležal na mrtvaškem odru. Vsi pa, ki so ga hodili kropiti in ga v življenju poznali, so bili enih misli: "On ne potrebuje naših molitev, pač pa mi njegove priprošnje. Živel in umrl je kot svetnik!"

ČITLJIV PODPIS

(Humoreska. — Spisal Marin Miha.)

LE kaj mu je danes, gospodu šefu, našemu gospodu notarju, da piha in hrška in akte premetuje po pisalni mizi? Hm! Ko bo odšel, moram pogledati, kaj je bilo tisto, ki ga je tako razjezilo. Z današnjo pošto je prišlo. No, se bo že videlo!

Tako je mislil notarjev sluga Janez Bitežnik, ko je brisal prah v predsobi notarjeve pisarne. Iz pisarne so se res čuli sila čudni glasovi, ki niso bili ne človeški ne živalski, le to so razodevali, da jih pritajena jeza stiska na dan.

Ko je še tisto dopoldne šel gospod notar z neko stranko k zemljiški knjigi, gori v prvo nadstropje, je sluga Bitežnik smuknil v pisarno in pograbil prvi akt, ki mu je prišel pod

roke. Bil je pravi. Saj se je že vnaprej lahko vedelo, da je; zato ker je bil zmečkan in na koncu natrgan.

Vsebinska. Aha! "Čitljivi podpisi . . . Gospodom sodnikom in notarjem kakor vsem uradnikom najnujeje priporočam, naj se na vloge, potrdila, izpričevala, podpisujejo čitljivo, ker se opaža . . ." Hm? Tako, tako! Odtod torej ježal!

Sluga Bitežnik je položil akt nazaj na mesto, se odstranil v predsobo in, ko sta prišla notar in stranka nazaj, nedolžno in marljivo brisal prah po mizah in klopeh.

* * *

Nekaj dni po tistem sta prišli k notarju Jerinu dve stranki. To je bil posestnik Mlakar in kupec Rokavec. Nameravala sta pri notarju overoviti svoje podpise na kupni listini; šlo je namreč za odpis gotove parcele z Mlakarjevega posestva. Na podlagi listine se je imela dvigniti v trški posojilnici gotova svota iz naloženega kapitala kupca Rokavca.

Vse prav. Notar Jerin je listino izgotovil in jo podpisal — stoj in pazi! — po novi odredbi: počasi, razločno in čitljivo. Tako! Zdaj se ne sodnik, ne glavar, ne ban ne bo mogel jeziti in ugibati, ali naj bere Jerin, ali Kerin, ali Terdin ali celo Čebin . . .

In je potem poprosil Rokavec gospoda notarja, če bi bil gospod notar in tako dalje, tako dober in prijazen, da bi dovolil, da kar sluga Bitežnik gre s to listino na posojilnico in dvigne svoto. Rokavec je namreč bil debel in nadušljiv mož in malo okoren v nogah. Stranki bi tačas lepo mirno počakali kar tu v pisarni in vršili nadaljne prepise.

"Hm. Bi se moglo zgoditi —" je pomišljeval notar Jerin, "samo, ako moj sluga ve, kje je hiša . . . Je namreč šele par dni v službi. Čakajte! Bitežnik! Stopite sem!"

Prišel je Bitežnik, sluga pokorni.

"Ali veste, v kateri hiši posluje posojilnica?"

"Sluga pokorni. Vem."

"Na to listino boste dobili Din 8.500. — Stopite in prinesite."

"Sluga pokorni."

In je odšel z listino.

Notar je sedel k mizi in pisal. Stranki sta čakali. Je minilo pol ure. — sluga pokorni še ni prišel. Rokavec se je presedel na stolu in venomer gledal pri oknu ven, Mlakar je meril sobo gori in doli in se tudi vstavljal pri oknu. Nič! Od nikoder nikogar! Tudi notar je postal pozoren. Že dvakrat je bil stopil k oknu in iskal z očmi. Nič!

"Kje neki ostaja Bitežnik? Hm! Ne zamerita gospoda, mož je še novinec."

"Neprijetno, res," je pripomnil Rokavec in pogledal na uro.

"Menda vsaj ne bo kam popihal z denarjem?" je skrbel Mlakar.

"To ne. Mož je vsestransko zanesljiv, vsaj tako so mi ga priporočili," je zagovarjal notar.

Nekdo je potrkal. Vstopil je tržki redar.

"No —?" se je začudil notar.

"Gospod notar, ponižno javljam, da je pred pol ure prišel v tržko posojilnico docela tuj mož in predložil listino s ponarejenim podpisom vašega imena, da naj se mu izplača svota pet tisoč dinarjev."

"Ah, naš Bitežnik —!" je vzkliknil notar.

Redar je nekoliko osupnil. Potem je nadaljeval:

"Načelnik posojilnice je spoznal vaš podpis kot ponarejen. Pravi, da ta tako razločni podpis nikdar ni prišel izpod vaše roke, ker da je pravih vaših podpisov že nešteto bral. Zato je poslal na občino, da naj se ponarejavca kot skrajno sumljivega prime in zapre. Na povelje gospoda župana sem to storil. Ponarejevalec že sedi."

Redar je, v svesti si, da je storil svojo dolžnost v polni meri, samozavestno in nepremično stal pred notarjem. Najbrž je pričakoval pohvale za svoj čin.

Gospod notar, ki je bil izprva osupnel, je proti koncu nabral obraz v lahek nasmeh in skozi naočnike meril redarja od nog do glave.

"Veste kaj, gospod občinski redar, stvar ni taka, za kakršno ste jo smatrali. Donašalec je v resnici moj sluga moj novi Bitežnik."

"Toda vaš podpis, gospod notar —?"

"Da, da! Moj podpis! Podpis moj je sedaj docela drugačen, to je res . . . Stvar se bo hitro pojasnila. Oprostite gospoda, da stopim na občino in svoto dvignem osebno. Prosim!"

Notar in redar sta odšla. Stranki Mlakar in Rokavec sta ostali v čakalnici in si mežikali in ugibali in ugenili tako, da je ubogi Bitežnik pač žrtev nekega nesporazuma, kateri nesporazum pa da se tiče podpisa notarjevega. Kako in zakaj; kdo bi vedel?

Dobre pol ure je minilo in sta prišla gospod notar in njegov Bitežnik. Bitežnik se je zadovoljno smehljaj; mu je pač bila vseh zlatih svoboda, ki jo je zopet vžival. Notar pa je bil tudi dobil tistih pet tisoč dinarjev in je bila zadeva v redu in notarski akt je šel neovirano izpod rok.

* * *

Tista zadeva je imela pozneje še to posledico, da je gospod notar sestavil spomenico in jo poslal naravnost na gospoda ter je v tisti spomenici razložil in z zgledom podkrepil, da čitljiv podpis ni kar tako, ampak da more imeti tudi lep in čitljiv podpis svoje posledice, ki niso vselej prijetne. Ne ve se, kaj je gospod minister na to ukrenil; to se pa ve, da je gospod notar sebe še nadalje podpisaval tako, da se je moglo brati prav tako Jerin kakot Kerin, ali Terdin ali celo Čebin.

"Kralj je šel mimo"

Viktor Avgust Dechamps je bil sin slovečega vzgojeslovca. Študiral je z najboljšim uspehom. Njegova edina želja je bila postati slaven na svetu. Postal je časnikar. — Nekega dne je bila v Bruslu velika slavnost: pozdrav belgijskega kralja Leopolda. Dechamps je opazoval slavnostni spreved z balkona, s katerega je videl daleč po ulici. Kralj, spremljan od ministrov in plemstva, je šel po ulici, navdušeno pozdravljan od ljudstva. Polagoma pa je ulica utihnula — opazovalec na balkonu je videl, kako je izginil ves sijaj, je slišal, kako je ponehalo vse veselje, kako so obmolknili navdušeni vzkliki in kliči. Ni trajalo dolgo in ulica je ležala pod njegovimi nogami tiha in prazna. Konec je bilo vsega. "Kralj je šel mimo!" Ta misel je naenkrat prevzela mladega Dechamps-a. "Kralj, ki je šel mimo. — Ne!" je rekel sam sebi, "kralju, ki gre mimo, nočem darovati svojega življenja. Služiti hočem kralju, ki ne gre mimo, temveč kralju, ki ostane!" V globoke misli zatopljen zapusti Dechamps balkon. Čez nekaj mesecev se oglasi v bogoslovnem semenišču v Tourney. Postal je duhovnik.

VALERIJA

Waal — I. P.

Drugo poglavje ZVESTA DO GROBA

VROČIM poletnim dnevom so sledili hladnejši zakaž de-
ževje je bilo ohladilo ozračje in privabilo novo zelenje
iz Kampanje, ki je bila kakor požgana. Rimljani so se
trumoma vračali iz svojih letovišnih vil v mesto.

Tako se je bil vrnil tudi Aradij Rufin, prefekt (nadžu-
pan) rimskega mesta, s svojo soprogo Sofronijo in hčerjo
Valerijo v svojo palačo blizu Laterana. Cela vrsta visokih
dostojanstvenikov je stanovala v onem delu mesta. Aradij
Rufin je bil doslužil svoja vojaška leta pod Maksiminianom
in Konstancijem Klorom in je bil takorekoč sovrstnik Kon-
stantinov in Maksencijev. V Nikomediji se je bil spoznal
s plemkinjo Sofronijo in jo poročil. Troje sinov in ena hči
se mu je rodilo. Sinove je izročil v odgojo Laktanciju Fir-
mijan, o katerem ni niti slutil, da je kristjan. Tako je
mogel ta zasejati seme krščanske vere že v zgodnji mladosti
v srca svojih gojencev, zlasti še zato, ker se oče ni mogel
mnogo baviti z družino radi svojih službenih opravil. Si-
novi seveda, ki jih je bil oče zgodaj oddal v vojaško šolo, so
se odtegnili kmalu vplivu svojega vzgojitelja. Tembolj pa
se je oprijela Valerija novih nauk; saj je bila tudi njena
dojilja kristjanka. Krvava preganjanja kristjanov pod Dio-
klecijanom so sicer prekinila to vzgojo, ker je tudi dojilja
padla kot žrtev okrutnega vladarja. Ko pa se je bil Diokle-
cijan odpovedal prestolu in so preganjanja prenehala, po-
iskala je Valerija krščanskega duhovnika, dala se globlje
poučiti in bila ob prihodnjih velikonočnih praznikih krščena.

V l. 306 se je polastil prestola Maksencij. Poznavajoč
izvanredne zmožnosti Rufinove je istega zvalil v Rim, ob-
ljubivši mu sijajnih mest. Tako se je Rufin preselil v Rim
in bil kmalu nato imenovan za mestnega prefekta.

Rufinu je bilo nekaj nad 50 let. Visoka, stasita vojaška
postava, je bil obenem vseskozi točen in vesten uradnik.
Žena Sofronija je bila nad deset let mlajša od moža, kljub
temu, izvanredna lepota, ki je znala svojo vstopno lepoto
s svojimi domačimi oblačili še povečati, zlasti, ker so ista
vzbujala v Rimu radovednost in občudovanje. Valeriji je
bilo tedaj 16 let. Podobna je bila napol razcveteli roži. Črni
lasje so ji obrobljali rahlo, zaokroženo obličje, njene temne
globoke oči so govorile o lepoti in čistosti njenega nedolžne-
ga srca. Svoje starše je ljubila nad vse. Ti so jo zopet
čuvali in negovali z vsemi močmi, zlasti še zato, ker sta
brata služila daleč zunaj na državni meji v Licinijski armadi.
Tretji je bil umrl junaške smrti na bojnem polju.

Valerijina najsrčnejša in edina želja je bila, da bi postala
tudi oče in mati kristjana. Koj po prihodu v Rim jima je
zato razodela, da je krščena. Rufina je sprva to zelo raz-
burilo; vendar pa je preveč ljubil svoje dete, tako da mu ni
bilo mogoče srditi se nad njenim korakom. Tako sta hči in
mati preživeli v samotni svoje dni, govoreči o velikem Bogu
in Sinu Njegovem, katerega so bili Judje bičali in na križ
pribili. Valerijine molitve za mater so kipele polne zaupa-
nja k nebu v takih urah, ko se je morala udeležiti soproga
prefektova dvornih pojedini.

Pretekle dni sta se bili spoznali mati in hči z Ireno.
katera ju je bila uvedla v dejansko krščanstvo del usmilje-
nja. Soprog in hči prefektova sta bili znani celo v pred-
mestju onstran Tibere in Suburi.

Valerijo je vendar hudo bolelo, da se mati ne da krstiti
in je to svojo bolelost tožila Ireni, ki jo je tolažila, češ, da

bodo sprosile molitve onih revežev milosti materinemu srcu.
Rufin je bil kmalu spoznal očitno nagnenje h krščanstvu
pri svoji soprogi in ji odločno prepovedal, misliti na tak ko-
rak, kakoršnega je bila storila hči. "Da sem zasebnik, bi
še šlo", je dejal, "toda soproga najvišjega državnega urad-
nika ne sme poznati druge vere izven državne." —

Ko je Maksencij zasedel prestol, si je prizadeval na vsak
način, da si pridobi naklonjenost rimskega ljudstva. Prega-
njanja kristjanov so prenehala. Seveda ni to trajalo dolgo.
Tako, ko se je začel cesar varnega, je pokazal svoj pravi
obraz in mesto Rim je v svojo grozo opazovalo pri cesarju
dan za dnem nove pojave okrutnosti, požrečnosti in najne-
sramnejše poželjivosti. Visoki in nizki, pogani in kristjani
so krvavo občutili tiranovo samodržstvo. Ko se je bilo leta
311 nabralo vsled lakote in cesarjevega zapravljanja silno
množice pred njegovo palačo, zaukazal je bil vojakom seka-
ti množico, češ, da jim utolaži lakoto za vedno. Silno vi-
soki davki so tlačili ljudstvo. Ta denar je potem Maksencij
razsipa za draga podjetja in zidanja. Posebno pa je začel
obračati svojo okrutno pozornost na kristjane. Le priljub-
ljenost ljudomilega Konstantina, mudečega se v Galiji, ga
je odvrčala od tega, da ni obnovil krvavih ukazov zoper
kristjane.

Ko se je vračal Rufin iz svoje vile v Antium v Rim, bi
bil srčno rad pustil soprogo in hčer še tam. Toda ukaz je
slovel določno. Cesar je bil izrečno povabil vse gospe rim-
skega plemstva na praznik Meditrinalij v Rim, kateremu
povabilu se prefektova žena ni smela in ni mogla ustavljati.

Nekaj dni zatem je sedel Rufin s svojo soprogo v krasni
dvorani svoje palače. Krasen razgled se jima je odpiral na
zad, kjer se je v dalji bliščalo albansko pogorje, posuto
ob vznožju s prijaznimi seljaškimi hišicami in divnimi ple-
miškimi pristavami. Nema in žalostna je strmela Sofronija
na krasno pogorje. Cel dan je bila nekako čudno resna.
temen strah, mračna slutnja jo je napolnjevala. Zdelo se
ji je, da ji bo iti daleč, daleč od Rima. V verskih pogovorih
z Valerijo se je bila šele nekako razvedrila. Velika želja,
da bi mogla postati kristjana, je napolnjevala njeno dušo.

Ko je bil prinesel suženj po večerji slastnega ovočja na
mizo in se je Valerija divila krasnim in sočnim sadovom.
se je Sofronije polastila nenadoma nekaka svečana resnost.

"Glej", je dejala, "ta lep sad, ni li podoba v boli in
preskušnji vzgojene duše? Kraševita tla ga vzgoje, ob les
ga navežejo in prirezujejo ga, da se mora solziti. In šele
tedaj sine trti pomladnje sonce in vzgoji najplemenitejši
sad."

Valeriji je nehote omahnila roka. Izpustila je grozd.
Mati pa je odtrgala jagodo in jo zmečkala med prsti.

"Lupina je rdeča", je rekla, "ali sok je prozoren in čist.
Trda peška je v sredi, sok pa je sladek. Ni li isto pri
bolesti?"

Solza ji je zablestela v očesu. Mož in hči sta strmela
polna skrbi v njeno obličje.

Rad bi se bil drugega jutra Rufin mudil doma, zlasti
še zato, ker se je bila ženina otožnost še povečala.

Ali kakor nalašč je moral ravno danes na zelo važno
posvetovanje. Obljubil pa je, da se vrne v eni uri. So-
fronija pa je šla na pergulo, (Pergula je nekaka veranda)
odkoder je bil krasen razgled čez najlepša poslopja. Jutranje
sonce je zlatilo sijajne kupole, odbijalo se od zlatih streh in
stolpičev in stebrov.

Ali Sofronijine oči niso videle te krasote, njena duša se
je mudila v mislih na sinove, in silno hrepenenje po njih ji
je prešinilo srce. Tudi svoje daljne domovine se je spom-
nila in s solznim očesom se je ozrla proti nebu.

V te mračne misli zatopljen napačila nekakih sum-
ljivih oseb, bližajočih se palači, ni videla vstopiti z nosilni-
cami dvornih sužnjev, kakor tudi ni opazila, kako so obo-
roženi vojaki obstopili hišo, prikrivši se v bližini ulici.

V tem so ji naznanili, da čaka nanjo cesarski uradnik.
Nekaj hipov pozneje je stal isti pred njo.

Ko ga je Sofronija ugledala, je vztrepetala od nog do glave. Oni pa se je nisko priklonil in ji v kratkem obrazložil namen svojega prihoda, češ, da ga pošilja božanski Maksencij, ki ga je bila vnela njena izvanredna lepota. Naročilo ima ji naznaniti, da si jo je izbral Maksencij za svojo ženo in naj pride na dvor. Nosilnice so že pripravljene na dvorišču.

Sofronija je prebledela. Ozrla se je proti nebu. V tem hipu se je zavedla in odgovorila selu:

"Vrni se in naznani cesarju, da hočem ostati zvesta svojemu možu in da ne morem in nočem biti cesarjeva žena".

Oni pa se je prezirljivo nasmejal in dejal: "Teh vezi si lahko prosta, nihče ni neumrjoč. Tudi ne kliče cesar kristjanke, temveč ženo."

Sofronija se je zgrozila.

"Ne", je viknila užaljena, "to se ne sme zgoditi, nikoli. nikoli!"

"Potem", je odvrnil hladno sel, "potem se bo to zgodilo s silo. Vsa hiša je polna mojih ljudi."

Ona pa je vila roke.

"Ali ni rešitve nobene več?"

Ozrla se je z vročo molitvijo v srcu proti nebu.

"Četrť ure mi dovoli, da se preoblečem."

Oni je privolil. Sam pri sebi pa je mrmral: "Vse so enake. Ženska krepost, ha, ha, ha!"

Četrť ure je preteklo, Sofronije pa ni bilo. Dvorniku je začela potrpežljivost potekati. Vstopil je v bližnje sobe in prišel do Sofronijine sobe. Potrka. Nobenega odgovora. Kliče. Vse tiho.

Kaj je to. Ali je žena mogoče vendar ušla? Ne da bi se dolgo pomišljal, je udrl oproščenec v sobo. Sofronija je viknila: "Gospod Jezus, tebi izročim svojo dušo!" in si potisnila bodalo v srce.

Brezglasno je omahnila.

Dvornik je divje zaklel in se oddaljil.

Ko je bila zaslišala Valerija o prihodu biričev, je hotela oditi takoj k materi. Isti pa so ji zabranili vstop. Slutila je nekaj groznega in v tem strahu preždelo pol ure. Tedaj se je vrnil oproščenec, pomignil svojim ljudem in se z njimi oddaljil.

Valerija se je oddahnila. Kar letela je skozi sobe v materino dvorano, glasno jo klicaje. Toda mati se ni oglašila.

Nebeški Bog — kaj je to? Mrtva v mlaki krvi!

Deklica je kriknila in se onesvestila.

Rufin se je bil podvzval in hitel domov. Ves čas se ni mogel znebiti nekega notranjega nemira. Že v vestibulu (predveža) so mu prišli sužnji in sužnje nasproti, jokaje, jadicovaje. V silni bojazni je planil v Sofronijino sobo. Od neizrekljive bolesti premagan, se je vrgel ob pokojnici na tla, dvignil njeno glavo in vzdihnil bolešno:

"Sofronija, sladka žena! Saj ni res! Ti nisi mrtva! Samo eno besedico reci še, samo enkrat odpri še svoje oči!"

Toda ona je bila mrtva, mrtva, in ko je poprašal po svoji hčeri, so mu povedali da se je bila onesvestila. Omahovaje je odtaval od mrtve žene k onesveščeni hčeri.

Ko mramor blede je ležala deklca z zaprtimi očmi na postelji. Rufin ji je stisnil roki. Ah, ali naj zgubi obedve v enem dnevu?

Sužnja, katera je stregla Valeriji, je potolažila preplašenega očeta, da ji bije še vedno srce in da se bode gotovo zopet prebudila. Predvsem vendar ji je treba miru in nege: Toda, trajalo je dolgo, preden se je deklca zavedla in nesrečni oče je imel medtem dovolj časa zato, da je popolnoma premislil in razumel nezgodo, ki ga je bila zadela. Čutil se je tako osamelega in tako uničenega in niti nebo ni imelo zanj tolažilne misli.

Tu mu je prinesla sužnja kos papirja, katerega je dobila na mizi v Sofronijini sobi. Rufin je takoj spoznal pisavo Sofronijino. Pismo je slovelo tako-le:

"Moj mož! Sam Bog ve, kako pristrčno ljubim tebe in svoje otroke, in kolika bolest mi mori srce, ko moram

oditi, nenadoma, brez slovesa. Toda ni mi mogoče drugače. Kar imam najsvetejšega, hočem ohraniti neoskrunjeno.

Skoprnela bi od sramu, da se mi je omadeževani vrtni k tebi. Še manj bi smela potlej prositi za sveti krst, po katerem tako neizrečeno hrepenim. Z vročo molitvijo sem se zatekla k Bogu, da bi mi pokazal kak drug izhod, a če ne bo druge pomoči, tedaj pobegnem kakor jelen zanjkam lovčevim na ono goro, kamor ne more noga preganjajočih. In Kristus, v katerega verujem in katerega umirajoča izpovedam, bo sprejel mojo dušo. Tam gori hočem moliti zate. Valerija, dete moje, tolaži svojega očeta, priporočaj ga Bogu, spominjaj se..."

Dalje ni mogla pisati. Vstopivši oproščenec jo je bil prekinil.

Vedno in vedno nanovo je čital Rufin pismo, bolest se mu je raztajala v tolažilnih solzah. Vsaka beseda je dihala toliko ljubezni, toliko nepopisne udanosti. Kako lepa je bila duša ženina, govoreča iz teh besed, zadnjih in otožnih. otožnih brez mej...

In Rufin se je spomnil Lukrecije. (Plemenita rimska deklica, katero so bili onečastili sinovi kralja Tarkvinija in je zato volila radovoljno smrt mesto sramote.) Sofronijin čin pa se mu je zazdel vse lepši, plemenitejši nagibi so posvečevali njen korak.

Sužnja je prišla naznanit, da se je Valerija zavedla in da hoče videti očeta. Molče sta si segla v roke. Velika prevelika je bila njiju bolest, tako velika, da nista našla zanj besede...

V tem je prišla Irena, ki je bila zvedela o tem, kar se je bilo dogodilo. Sama v ognju boli preskušena, je znala plemenita matrona (rimska gospa) tolažiti in bodriti še bolj užaljeno srce. Bila je kakor angel-tolažnik, z neba noseč zdravila bolni duši, da ne omaga in ne obupa popolnoma.

Pripovedovala je, kako je pokojnica še včeraj obiskala revno porodnico v revnem okraju onstran Tibere, (reka, ki teče sredi Rima) in jo je obdarila z jedili in perilom.

In še veliko lepega je spomnila iz življenja blage pokojnice, njeno junaško zatajevanje in nebeško potrpežljivost, lastnosti, katere je njeno poslednje dejanje tako lepo dokazalo in spopolnilo.

Tako sta govorili ženi o pokojnici. Rufin je molče poslušal in v dušo so mu pronikale te vesti. Tako prodira blagodejna moč v razsušeno zemeljsko grud. Vselej je bil prepričan, da pozna Sofronijo do zadnjega kotička, toda šele sedaj je docela pojmoval vso globokost njenega čistega in plemenitega srca. In kako vzvišene so bile te misli, katere je čul danes prvokrat.

Vedel je, da je bil Irenin mož s svojima dvema hčera-ma vsled svojega krščanskega izpovedanja usmrčen. Nikdar pa se ni bil natančneje zanimal za ta slučaj. Sedaj pa je želel pozvedeti, kako je mogoče prenašati slabotni ženski izgubo moža in otrok.

Irena je ugenila njegove misli in začela pripovedovati:

"Ko je bil začel preganjati Dioklecijan kristjane in jih je okrutni Maksimiljan prepodil od vsepovsod, tedaj jim je ponudil moj soprog Kastul svojo palačo v porabo. Tu so praznovali odslej kristjani svoje svete skrivnosti. Gotovo se spominjaš, dragi Rufin, hrabrega tribuna Sebastijana!"

"Onega, katerega so obstrelili numidijski (Numidija je bila rimska pokrajina v Afriki.) strelci", je prašal Rufin. "toda ne do smrti, in ga nato pobili z gorjačami? Spominjam se, tedaj se je mnogo govorilo o tem."

"Spravili smo mrljica", je nadaljevala Irena, "v svoje stanovanje, da bi ga ponoči pokopali. Toda videli smo, da je še živ in posrečilo se nam je, ozdraviti ga. Komaj pa je okrevljal, že je, hrepeneč po mučeniškem vencu, šel pred cesarja. Nato ga je dal Maksimiljan pobiti kakor psa. Ob enem pa je začel pozvedovati, kdo da ga je negoval. In kar je zvedel, ga je silno razkačilo.

Prijeli so mojega soproga in ga po trikratnem zaslišanju in mučenju živega zakopali pri labikanskih vratih."

Za hip je umolknila. Spomini so jo prevzeli. Potem pa je nadaljevala:

"Mene in moji hčeri so vlekli v ječo. Kandid, moj sin je ušel maščevanju cesarjevemu samo zato, ker ga je bil oče malo preje poslal v vojaško šolo v Galijo. Najhuje mi je bilo to, da so me bili ločili od mojih otrok, ali nobena prošnja ni pomagala nič. Nekega dne pa pride jetnišničar in mi pove, da sta umrli moji hčerki na mrzlici. Prosila sem ga, naj mi dovoli, da bi ju vsaj mrtvi videla. Šele, ko sem ga spomnila njegovih lastnih otrok, se me je usmilil in me odvedel v njiju ječo. Tam sta ležali na trdih tleh dve nežni cvetki, nerazcvetli in utrpani. Jagnje ob jagnjetu, mrtvi mrtvi..."

Solze so ji zadušile govor. Rufin pa je prijel Valerijo za roko. Vsaj ta dragulj mu je bil še ostal v tolažbo.

Matrona pa je dokončavala obrisavši si oči: "Ko je bil Maksencij zavladal, so me izpustili. Pohitela sem na grob svojega moža in svojih hčerk. Od tedaj živim, kakor drevo, ki ga je oropal zelenja zimski vihar. Moj up, moj edini up je še — moj sin Kandid."

Umolknila je. Tudi Rufin je začuden strmel molče pred se. Koliko je morala prestati ta šibka ženska! Ali kdo, kdo ji je dal toliko moč v prenašanju preskušanj? —

Valerija je bila prišla nekoliko h moči in začela prositi očeta, da bi smela skazati pokojnici poslednje delo ljubezni. Dasi se je bal za hčer, ki je bila slaba, je naposled vendarle privolil. O srce, vajeno trpljenja, ni šibko, čudovita nebeška moč je prešinjala. In Irena je to vedela...

Valerija je torej odšla s svojo materinsko prijateljico v tablinum (dvorano), kamor so bile sužnje odnesle materino truplo in ga položile na blazine. Rufin pa se je zaprl v svojo sobo, sam s svojo boleščjo in mislimi, ki pa so bile jasnejše in mirnejše. —

Valerija se je zgrudila ob materinem truplu na tla, objela njeno glavo in rekla:

"Draga mati, s svojo lastno krvjo krščena, stojiš sedaj pred Gospodom. Ne, nočem plakati. Hčeri tolike matere se ne spodobijo solze. S solzami v očeh strmim tja gori v nebeško veselje in se radujem s teboj in slavim Gospoda."

S pomočjo dveh služkinj sta nato Valerija in Irena začeli napravljati mrliča. Mazlili sta jo in jo nato oblekli v dragocena oblačila. Med prste sta ji stisnili palmovo vejico, glavo pa sta ji ovenčali z rožami. Obrnili sta jo po starorimski navadi s nogama proti vratom. Okolu odra sta našgali luči. Iz acerre, (kadivnik) se je dvigal vonjav dim, napolnjujoč sobo s prijetnim duhom. V srčni krvi materini namočeno rutico je vzela Valerija za spomin.

Za pogreb je poskrbela Irena. Valerija pa je odšla k očetu, vedoč, da mu je potreba tolažbe v teh težkih urah. Saj njemu še ni svetila milostna luč vere v mračno noč trpljenja, katera je nio samo vsekož prošnjala z nadejo in zabujanjem na svoječasno snidenje z materjo onstran boli in gorja.

Našla je očeta čitajočega pismo ženino. Dal ji je list in dejal:

"Preberi mi te na glas. Iz tvojih besed zveni njena govorica."

Vzela je list in brala. Sprva je sicer krotila notranji vihar. Ko pa se je nenadoma ozrla na očeta in videla, kako mu teko solze po bledem licu, tedaj je premagala tudi nio boleščjo in govor ji je zastal. Toda zopet se je premagala in dočitala: "Kristus, v katerega sem skrivaj verjela in katerega sedaj umirajoča izpovedam, bo sprejel mojo dušo. Tam gori pri niem hočem moliti zate."

"Ah, zakaj sem ti branil storiti, kar je tako vroče želela," je vzdihnil Rufin.

"Pri Kristusu molim ona zate in zame in nani pričakuje!" je odvrnila Valerija. Nato je želel videti pokojnico. Hči pa je neličala k nji. Silno ga je pretresel prvi pogled na pokojnico. Ali ne samo boleščjo, nekaka slovesna svetost je napolnila tedaj njegovo srce. Položil ji je list na prsi in se zagledal v njen obraz, kakor da bi hotel čuti iz njenih last-

nih ust besede, ki jih je bila zapisala. Ves miren in jasen je bil njen obraz, obraz svetnice in mučenice. Zaprle so se oči in vživajo veselje nebes in prosijo milosti nad one, ki žalujejo in jim še ni posijalo sonce in luč višav...

Čudne misli so prevzemale Rufina. Žrtvovala se je Sofronija, da ne bi oskrnila svoje časti. Ali samo njeno mišljenje ji je moglo dati zato dovolj moči, Rufin je začutil, da je v tej novi veri silna moč, nepojmljiva, nadnaravna...

Ko je še živela, ji ni sledil, zdaj pa ga je klicala mrtva za seboj, na goro, kamor se je bila sama zatekla.

In on je sledil in kakor dete, ki ga vodi mati za roko, je šel za njo...

Nad mestom Rimom pa je sijalo sonce veliko, svetlo. Od nekdaj se je dvignil bel golob in se dvigal daleč nad mesto, k soncu, k soncu...

(Dalje prih.)

NAŠ "DUCE", NAŠ "FUEHRER"

P. Aleksander

Kako veličastna je že samo predstava o triumfalnih manifestacijah Mussolinijevih in Hitlerjevih pristašev. Tako pompozno pišejo o njih časopisi. Morje glav in morje rok valovi v pozdravu, vsa armada je kakor ena misel, en glas in ena prisega: "Zvestobo, pokorščino in udanost vodnikom našim." — Bodi nasproten tem junakom dneva ali ne, občudovati jih moraš, nje in njihovo disciplino, to edinost in udanost svojemu voditelju. Marsikateri voditelj ali kralj kje drugje bi si želel imeti take podanike in tako osebnost, ki bi milijone imela na vrvi kakor koralde.

Poznamo kralja, ki bi mu morale njegove vrste biti tako slepo udane. Kristus-kralj, ki ni le z ognjem svojih besed in z ognjem svojih idej prevzel nasledovavce, temveč je dal svojo kri zanje, tako da nismo več sami svoji, temveč smo last Kristusova in je on naš kraljevski zapovedovavec... Ali nismo tudi njemu dolžni zvestobo, pokorščino in udanost? Večjo zvestobo, bolj slepo pokorščino in globljo udanost, kakor svojim zemskim voditeljem, voditeljem, ki nam še daleč ne morejo dati tega, kar nam Kristus daje... Resnično zmago duha nad mesom, zmago neba nad zemljo, zmago duhovnosti nad telesnim.

Govorimo o zmagi. Pred vsako zmago gre vojska, koraka boj. Torej je ta naš kralj vojskovodja? Kako se sklada to z miroljubnim poslanstvom Kristusovim. Ali ni Kristus pacifist? "Nisem prišel na zemljo, da prinesem mir, temveč meč" — Math. 10, 34. Toda njegova vojska je duhovna. In če moramo biti mi kot njegovi podaniki vojaki, ni naše orožje in naš boj namenjen uničevanju telesnega življenja, morivnim pohodom preko vasi in mest s tanki, kanoni in pogubonomimi zrakoplovi, boj naš je namenjen naprotnikom duše in duhovnosti.

KROTKOST — KRISTUS JO IMA

V PROGRAMU

J. O.

SV. Frančiška Salezija so imenovali krotkega svetnika. Je-li bil takšen že po naravi? Nikakor ne. Sam je to priznal.

Pripeljali so mu nekoč mladeniča, da ga ostro prime in posvari, ker je živel grdo in razuzdano življenje. Svetnik je imel zanj le besede dobrote in ljubezni. In to so svetniku pozneje očitali. Frančišek Saleški je odvrnil: "Da odkrito povem, jaz se bojim, da ne izgubim v četrť ure tisto trohico krotkosti, za katero sem se trudil dolgih dvajset in dve leti, ki sem jo kakor roso po kapljicah nabiral v posodo svojega ubogega srca."

S krotkostjo je hotel zmagati.

*

Neki duhovnik njegove škofije je bil tako nesrečen, da je zašel na krivo pot in dajal javno pohujšanje. Škofovi svetovalci so ga kaznovali z ječo. Ko je bil že nekaj dni v ječi, je začel obžalovati svoje življenje, bridko je jokal in obljubljal poboljšanje. Hkrati je prosil, da bi ga pustili k škofu, da bi se vrgel k nogam svojega svetega škofa.

Duhovni svetovalci niso verjeli njegovim spokornim solzam in njegovim besedam, zato mu prošnje niso uslišali. "Tega ne bo poboljšala krotkost in prizanesljivost našega škofa, tega utegne poboljšati edino stroga kazen," so rekli.

Ko ni nehal prositi, so ga končno le pustili pred škofa. Padel mu je pred noge in ga prosil odpuščenja.

In kaj se je zgodilo? Nemara se je vlila na njegovo glavo ploha očitani? Ne! Svetnik je sam pokleknil pred njega in ga jokaje prosil, naj začne drugačno življenje, naj popravi storjeno pohujšanje, pa naj v svojem vzvišenem poklicu posvečuje sebe in druge.

To je duhovnika presenetilo, potolažilo, osramotilo in neizmerno vzpodbudilo. Kmalu na to je postal vzor duhovniške kreposti, kras škofije sv. Frančiška Saleškega. Škofova krotkost ga je premagala.

Večja je moč ljubezni in dobrote nego moč strogosti in sile. Krotki zmagujejo.

*

Ljubka svetnica sveta Terezija Deteta Jezusa se je pravtako veliko trudila, da bi bila vedno krotka in ljubezniva. V svoji knjigi "Zgodovina

duše" je zapisala: "Zelo pobožna sestra našega samostana mi je bila malo simpatična, in ničesar mi ni ugajalo, naj je delala karkoli." Tudi nam se čisto tako godi. Osebe, ki o njihovih čednostih prav nič ne dvomimo, ki jih sicer spoštujemo in cenimo, nas očividno odbijajo. Ali pa se vedemo napram njim tako kakor naša svetnica? Kako se je ona vedla nasproti svoji nesimpatični sosestri?

Sama pripoveduje: "Prizadevala sem si na vse mogoče načine, biti vprav s to sestro tako ljubezniva kakor bi bila moja najzvestejša prijateljica. Kadarkoli sem jo srečala, sem vsikdar zmolil zanj kratko molitvico ter darovala Bogu njene skrite čednosti. Čutila sem, da sem s tem delala Zveličarju veselje. Skušala sem ji izkazovati vsakovrstne male usluge.

Glejmo in občudujmo nežnost in "politiko" svetnice rož! Kako zatira v sebi vsa napačna čustva do nje, kako je proti svoji volji ljubezniva do nesimpatične sosesre, kako moli za njo! In ona ve in čuti, da ima Bog veselje nad tem. Napram komu je pravzaprav tako nežna in ljubezniva? O, ali ne napram Jezusu samemu, ki živi v njeni sosestri?

Sveta Terezija pravi končno: "Ako sem prišla v skušnjava, da ji dam neprijazen odgovor, sem se takoj potrudila biti prijazna in obrniti govor na kaj drugega. Ako me je hudi duh preveč zasledoval, se je včasih zgodilo, da sem pobegnila kakor vojaški begunec. Ali ni bilo to nekaj posebnega, ko mi je ona sestra nekega dne rekla: "Ljuba sestra Terezija, povejte mi, kaj vas tako silno vleče k meni?" — Biti krotak napram simpatičnemu človeku, je tudi včasih težko, a nikakor ne vselej. Biti krotak napram osebam nesimpatičnim, je tiho, skrito junaštvo.

In Kristus to zahteva. Njegov program je treba izvajati. Kdor vidi v bližnjem — tudi nesimpatičnem — Jezusa, mu to ni pretežko.

*

Ko je bil sloveči voditelj katoliškega centra v Nemčiji Windhorst še višji konzistorijalni svetnik v Hanovru, je prišla nekega dne k njemu gospa ter zahtevala ločitev zakona, češ, da ne more več vzdržati ob strani svojega moža. Vsak večer prihaja pijan doomv, in razbija in divja, da je kakor v pekl.

"In kaj delate vi pri tem, ljuba gospa?" je vprašal Windhorst. — "Samoposebi je umljivo, da ne morem ostati mirna," se je glasil njen odgovor. — "Meni se zdi, da vam manjka v hiši kos opreme," je odvrnil na to Windhorst. — "Kate-rega mislite?" je vprašala radovedno. — "Omislite

si klečalnik, in ko pride vaš mož zopet pijan domov in bo razbijal in divjal, ne govorite z njim, ampak z Bogom," je resno svetoval Windhorst. Gospa je pozneje hvaležno priznala, da je to sredstvo izbornou učinkovalo.

Krotkost Kristova je zmagala.

*

Omalovažujejo te, nič te ne cenijo, a ti nisi ogorčen. Posmehujejo se ti, a ti molčiš. Pozdraviš, in ti ne odzdravijo, žalili so te, in odpustiš, ljudi ljubiš take kot so, z njihovimi prednostmi in slabostmi, v sebi nosiš zalogo dejanske ljubezni in dobrote. — Blagor krotkim!

Krotkost ni isto, kar mehkužnost ali slabost, krotkost je moč od zgoraj!

Najboljši podaniki v kraljestvu Boga — Jezusa Kristusa Kralja, svetniki, so imeli največ te moči, ker so imeli za voditelja Jezusa, ki je svetost sama.

"EFETA" — ODPRI SE!

P. Tome

PRI pogledu na uboge gluhaneme, ki ne morejo tako govoriti, kakor polnočutni in ki se le s težavo pribore vsaj nekaj govora, pri pogledu nanje postane človeku bridko pri srcu in sicer v dvojnem oziru. Ti gluhanemi, ki jim je odvzet dar govora, živijo preborno in so nekako podobni majhni izgorevajoči, pojemajoči lučki, ki jim je zabranjen duševni polet, onemogočeno intimno izražanje, domišljija jim je utesnjena liki ujetnik, saj ne najde izražanja zaradi pomanjkljivih predstav. Gluhanemi ne dojema veličastne glasbe, ne sliši brnenja donečih zvonov, ptičjega petja ne doume, ko vidi le kljunčke odpirati; neumljiva jim je beseda kot taka, nedostopni so za izražanje milih ali ostrih besed; za nje vsebuje beseda le odpiranje ust, iz katerih odčitava. Blagodejne vzgojne sile, ki jo proizvaja človeški glas, pogreša ubogi gluhanemi. V srce segajoči so neartikulirani glasovi nešolanih gluhanemih, pa tudi potem, ko so si v šoli priborili vsaj majhno mero poznavanja pojmov ter odčitavanja z ust, so in ostanejo gluhanemi veliki siromaki, zlasti še iz socialnega stališča, ker pomanjkanje sluha je smrt socialnega občevarja. Zato so gluhanemi tudi potem, ko so izšolani, zelo nezaupni, kar neradi občujejo s polnočutnimi, sram jih je, ker morajo tako močno paziti na odpiranje ust onega, s kate-

rim govore. (Kar so nam ušesa, je njim gledanje na usta govorečega. Zato mora vsak, ko govori z gluhanemim, govoriti počasi in usta pravilno odpirati; ker pri pravilnem, počasnem odpiranju oblikujejo ustnice izrazite obilke posameznih glasov, kar je za gluhanemega velike važnosti) Torej tragika gluhanemih je pretresljiva!

In drugi ozir! Ko vidimo bedo gluhanemih, katerih govor je tako boren, nam pa prihaja na misel dolga vrsta polnočutnih ljudi, ki rabijo dragoceni dar govora kot nekaj čisto razlagljivega ne se zavedajoč velike dolžnosti, da dolgujejo za ta dar hvalo Bogu. In vprav pogled na govoreče je tako pretresljiv, da ni možno najti izraza, s katerim bi ožigosali vse one, ki izrabljajo dar govora na nedostojen način.

In če pomilujemo trpeče, ne govoreče gluhaneme iz fiziološkega stališča, tembolj pomilujemo govoreče, ki ne govore tako, kakor bi morali, pomilujemo jih iz moralnega ozira.

Moderni človek govori, ko ni treba, govori, kar ni res, govori, kadar ni treba, govori nedostojno in zato je toliko razrvanosti in površnosti in nesoglasja.

Sv. pismo podčrtava tole kratko besedo: "Kdor straži svoja usta, obvaruje svojo dušo." In v neki premišljevalni knjigi stoji izrazita primer, da je človek, ki preveč govori, podoben posodi, ki je brez pokrova. Sicer nam še sv. pismo prav nazorno o tem govori, ko pravi: "Posoda, ki ni ma pokrova in poveze od zgoraj, je nečista" (4. Moz 19, 15). Je res taka posoda takoj polna prahu in nesnage. Kajne, kako skrbno zapirajo vzorne gospodinje posode, da bi ne prišel prah v nje.

In tako je z dušo! Brž je polna nepopolnosti, ko začne hlastati samo po novostih ter se zadovoljuje z vsakdanjimi brezpomembnimi novostmi, ki vsebujejo vse polno nemira. In kdor usrkava razgibanost, nemir, razburjenje, tudi sam postane nemiren.

Neprekosljiva je beseda sv. Jakoba, apostola, ki prodre v globino in razgali vso hudobijo človeškega jezika. Pravi tole: "Jezik je majhen ud, pa se hvali z velikimi rečmi. Glejte, kolik (lahko prav majhen) ogenj, pa kolik gozd zažge! Tudi jezik je ogenj, svet krivice; jezik se izkazuje med našimi udi za tistega, ki omadežuje vse telo in uživa življenje kolo, njega pa užiga pekel. Saj se vsaka narava zveri in ptičev in laznine in morskih živali da ljudem ukrotiti in se je ukrotila, le jezika ne more ukrotiti noben človek; neugnano zlo je, poln smrtnega strupa." (List sv. Jak. 1, 3)

Ko je grškemu filozofu, Pittakos po imenu, poslal egiptovski kralj neko žgalno žival, s prošnjo, naj mu vrne najboljši in najslabši del te živali, je filozof vrnil kralju jezik s pripombo, da je to najboljši del, pa tudi najslabši. Temeljito narejeno in povedano!

Neovrgljivo je torej dejstvo, da jezik rodi strahotno, brezmejno zlo in da je ni sile, ki bi mogla zaježiti grozotne škode, ki izvira iz zle uporabe tega tako mogočnega daru govora.

Da, mogočen je dar govora! Kdo še ni doživel, ko je poslušal silovitega govornika, da je kar zaplalo v njem, da je kar zagorelo v njegovem srcu in je začel v smislu govora novo življenje. O, zapeli bi lahko slavonski človeški besedi, oziroma Njemu, ki je podaril človeku ta dragoceni dar. Zato pa je treba tudi govoriti in sicer v pravem času. Hiba modernega človeka je zopet v tem, da se večkrat boji govoriti. Strah pred ljudmi, da kloni pred njim ter tako škoduje dobri stvari!

Prav iz sedanjih časov je tole! Bile so tri gospodične, vse tri kongreganistke; imele so na vratu svetinjske Brezmadežne. Prišle so v neko modno trgovino. Mladi uslužbenec je zasmehljivo vprašal, kdo je tista tam na vratu. Prvi dve gospodični ste močno zarudeli, a tretja je odločno prezirala zasmehljivo vprašanje uslužbenca ter mu izjavila, da je častno za dekle, če je v kongregaciji. In ko se je še naprej norčeval, češ, kaj bo z moškimi, ako bodo vse gospodične v kongregaciji, mu je krepko odgovorila, da pošten mož ne bo iskal žene na promenadi, plesih, baru, ampak bo rajši pogledal v vrste kongreganistinj.

Ja, pa si se upala tako govoriti ste jo spraševali drugi dve. Pa zakaj ne! Treba je neustrašenosti.

Govoriti o pravem času prav, to je velika umetnost; zavzeti se za plemenito idejo ter jo zagovarjati, to je lepa umetnost, ki je sicer združena z junaštvom, toda tudi z zasluženjem, čeprav tudi z prezirom.

Ave Marija! Ti velika umetnica, kar tiče molčanja, mi bojazljivi moderni otroci klonemo pred teboj v prah, proseč te silno, da nam izprosiš milost pravega razsvetljenja po modrostnem Sv. Duhu, da bomo govorili samo tedaj, kadar je treba, in vedno to, kar je prav in naši duši v korist. O Marija, sedež modrosti, prosi za nas!

Surius, cerkveni pisatelj pripoveduje v neki osebi, ki je naredila heroičen sklep, da ne bo od septembra do decembra prav nič nepotrebnega govorila. In ko je to res v poln imeri izvršila, bilo je seveda združeno to molčanje z velikimi neprilikami, ovirami, boji, pa ji je bilo razodeto, da

je s tem molkom rešena vsake kazni v vicah ter da bo njena duša pohitela naravnost v nebesa. Nasprotno pa beremo pri pisatelju Schoupe, ki mnogo razpravlja o vicah, kako premnogi trpe prav radi zlorabe govora.

Ima pa le prav modri sv. Jakob, ki nas takole opominja: "Vsak človek bodi hiter za poslušanje, počasen za govorjenje."

Pekovski vajenec

Sv. Klemen Marija Hofbauer je hrepenel po duhovskem stanu. V goreči in stanovitni molitvi je prosil Boga, da bi ga sprejel za svojega služabnika. Toda oče je umrl, in mati, vsa uboga, ni imela niti toliko, da bi otroke preživela. Sin se je moral iti učiti pekovske obrti. Pozneje se je učil — poleg svoje obrti — v samostanu Bruck, a tudi tam — ne vemo zakaj — ni izvršil študij. Kot pekovski pomočnik je prišel na Dunaj. Tam je rad ministriral v cerkvi sv. Štefana. Nekega dne, ko je vprav po sv. maši silno deževalo, tri pobožne sestre Maul niso mogle iz cerkve domov. Dobrovoljno se je Hofbauer ponudil, da jim naroči kočijo, in sestre so ga iz hvaležnosti povabile, da bi šel z njimi. Med potjo so zvedele, kaj je in kako goreče želi doseči svoj cilj. Rade-volje so mu ponudile izdatno podporo. In Klemen je čez nekaj let stal pred oltarjem kot mašnik v nemalo veselje onih gospodičen.

Advokat, ki je izgubil proces

Sv. Frančišek iz Gieronimo je prerokoval pri krstu sv. Alfonza: "Ta otrok bo dolgo živel, postal bo škof in storil bo velike reči v čast in slavo božjo." Očetu to prerokovanje ni bilo všeč. V njegovem načrtu je bilo, da postane Alfonz častnik ali pravnik. Njegova želja se mu je sicer izpolnila. Alfonz si je iz ljubezni do njega izvolil pravniški stan ter se zaročil s princezino Terezijo, hčerko kneza Prestici-ja. Toda nekoč je kot advokat izgubil proces. Ta nezgoda mu je odprla oči, spoznal je svoj poklic za duhovski stan, postal je duhovnik, ustanovitelj reda redemptoristov in velik svetnik, ki je s svojimi deli in spisi mnogo storil za sv. cerkev.

Tekma za Baragovo oltarsko čast

Rev. Hugo.

MATI domovina je svoji ameriški hčerki napovedala tekmo za Baragovo oltarsko čast. Tako se glasi zasebno poročilo iz domovine, ki je te dni došlo piscu tega članka. Napovedalo jo je uredništvo "Katoliških misijonov", tega žarečega ognjišča misijonske misli v Sloveniji. Za nas ameriške Slovence je napoved te svete tekme evangelij, veselo oznanilo. Naj že mati ali hčerka odnese palmo iz nje, to je postranska stvar. Glavno je, da se vroča skupna želja obeh čimprej uresniči. In ta je, da bi skoraj mogli vsi poklekniti pred našega prvega narodnega svetnika na oltarju in s Cerkvijo moliti: Blaženi, sveti Friderik Baraga — prosí za nas!

Tekmeca morata vedeti za delo in uspehe drug drugega. Kajti prav to ju vžiga, da skušata drug drugega prekositi. Zato nam je tekmeč domovine predložil svoje karte, iz katerih je razvidno, kako Baragova zadeva tam stoji. Obenem nam je razvil svoje načrte za bližnjo bodočnost. Odkrito pravi, da je ta zadeva ondi nekoliko zadremala. Da pa popolnoma ne zaspi, jo hoče še pravočasno razživiti in razgibati. Nekaj tozadevnih člankov je že objavil, še več jih pa pride na vrsto. Da pritegne k tekmi najširše kroge, namerava izdati letak z Baragovo podobo, kratkim življenjepisom in molitvijo, da bi se doseglo njegovo poveljanje na zemlji. V načrtu ima tudi njegovo večjo podobo v bakrotisku, ki naj bi visela v vsaki zavedni slovenski katoliški hiši in netila navdušenje za njegovo oltarsko čast.

Ko nam je tako pokazal svoje karte in odkril svoje načrte, želi, da bi isto storil tudi njegov sotekmeč, verna ameriška Slovenija, odnosno njena zastopnica v tej tekmi, "Baragova Zveza". Nisem pooblaščen govoriti v imenu B. Z., a ker mi je zadeva dobro znana in se je uredništvo K. M. name obrnilo, hočem jaz pokazati naše karte in hkrati opozoriti na nekaj naših bodočih nalog. Da se bo pa tekmeč v domovini lažje znašel, naj mu ves naš pokret nakratko v celoti razvijem.

Pred dvanajstimi leti je bilo, ko je pisec teh vrstic v naši "Ave Mariji" (1922) prvič apeliral na verno slovensko javnost to in onstran morja,

naj se zavzame za Baragovo oltarsko čast. Odgovor je bil popolni molk tu in tam. Pet let pozneje je po "Glasniku najsv. Src" (1927) ta apel iz domovine ponovil. Odgovor je bil zopet mrtvaški molk tam in tu. Imajo pač tudi ideje in vzvišene misli pravtako kot razno semenje svoj čas, ko jih je treba vreči in zasejati v srca, da vskale in vzbrste. In tak primeren čas za to vzvišeno misel je kmalu nato zasvital. Približala se je stoletnica Baragovega prihoda v Ameriko. Ameriški Slovenci so jo sklenili na poseben način proslaviti. Za poletje 1. 1929 so sklicali v Lemont, Illinois, vseslovenski katoliški shod, prvega in najbrž tudi zadnjega v naši tukajšnji zgodovini.

Na tem, za naše ameriške razmere naravnost sijajnem katoliškem shodu, ki se ga je udeležilo kakih 10.000 vernih rojakov iz cele širne Amerike, je bila ob sklepu med drugim predložena in prebrana tudi sledeča resolucija: "Prvi vseslovenski katoliški shod ob priliki stoletnice prihoda prvega slovenskega misijonarja-škofa Friderika Barage, ki je umrl v sluhu svetosti, srčno želi, naj se čim preje započne akcija za njegovo proglašenje blaženim. V ta namen zaprosi glavni odbor katoliškega shoda marquetteškega gospoda škofa, da podvzame za to potrebne korake."

To pot je lepa misel našla odmev. Sledeče jubilejno leto so se po naših naselbinah začeli vžigati Baragovi kresovi, ob katerih se je že pripravljeno ljudstvo še bolj ogrelo za pokret Baragove beatifikacije. Najmočnejši taki kresovi so 9. in 10. avgusta 1930 hkrati plapolali v Marquetteu, na Calumetu in v Eagle Harbor, Mich., samih svetih krajih, posvečenih po Baragovih apostolskih stopinjah. Potrebno je bilo to. Kajti, če je hotel glavni odbor katoliškega shoda z omenjeno resolucijo pri marquetteškem škofu uspeti, je moral biti oborožen z "ljudskim glasom, božjim glasom". In res, ko je škof na lastne oči videl, da je to narodna želja, je bil pripravljen, tozadevno prošnjo ne le zasebno, ampak slovesno sprejeti.

V nedeljo, 9. avgusta ob 9, je imel četrti Baragov naslednik na marquetteški škofijski stolici msg. Nussbaum v svoji katedrali slovesno pontifikalno sv. mašo. Pel je calumetski cerkveni zbor p. Sattnerjevo "Missa Seraphica", pod vodstvom Rev. Odila Hajnšek, O.F.M. Po sv. maši je zadonela znana slovenska cerkvena pesem: Povsod Boga. Med pesmijo je škof v cerkvenem ornatu zavzel svoj sedež. Nato je pristopil k njemu znani Baragov življenjepisec msg. Anton Režek ter mu prebral in izročil prošnjo slovenskega naroda v Ameriki, naj bi prevzvišeni kot prva cerkvena oblast storil vse, kar je v njegovi

moči, da se čim prej izpolni sveta želja po Baragovi beatifikaciji. Škof je prošnjo sprejel, zagotovil narodu, da bo vse, kar bo mogel, storil v ta namen, in pozval ljudstvo, naj se zasebno vneto priporoča svojemu velikemu, svetemu sinu.

Plemeniti pokret je zapisal v svojo zgodovino prvo večjo zmago. Zdaj je veljalo žareče železo pridno kovati in poskrbeti za ognjišče, na katerem ga bo mogoče vedno znova razžarjevati. Po tem uspehu oduševljeni narod je po svojih naselbinah dalje zažigal Baragove kresove. Voditelji pokreta pa so razmišljali, kako ta ogenj vzdržati in še bolj razplamteti. Zelo posrečena je bila misel tedanjega glavnega pobornika te Baragove zadeve, Rev. Bernarda Ambrožiča O.F.M., da je na katoliškem shodu sklenjeno "Prosvetno zvezo", ki bi sicer ostala na papirju, preosnoval v "Baragovo Zvezo" s pglavitnim namenom, delati za Baragovo beatifikacijo. Na ustanovnem občnem zboru 29. dec. 1930 je predložil Zvezina pravila, in ko so bila vsestransko prerešetana, je bil izvoljen prvi glavni odbor ter načrtan prvi delovni program.

Izmed odsekov te Zveze sta bila dva posebno važna, propagandni in zgodovinski. Naloga prvega je bila, naš celokupni katoliško misleči narod zasnoviti za to sveto stvar in ga pritegniti k sodelovanju. Naloga drugega pa je bila, izslediti Baragovo pisano ostalino, ki je bila vsepovsod raztresena, in s tem na eni strani olajšati in okrajšati delo bodočemu postulatorju, uradnemu poborniku Baragove beatifikacije, na drugi strani pa še bolj osvetliti njegovo sveto življenje in apostolsko delovanje. V obeh teh odsekih je posebno uspešno zastavljal svoje moči sin ameriške Slovenije Mr. Jos. Gregorič v Chicagi, ki je iz lastnega navdušenja za Barago prevzel važno nalogo, zbuditi zanimanje za stvar pri tukajšnji mladini, ki ji Baraga ni bil toliko poznan, in jo pritegniti v Zvezo. V ta namen je začel pisati poljuden Baragov angleški življenjepis. Že po marquetteških slavnostih je bila sprožena misel, naj bi se ista prošnja na isti način kot v Marquette izročila tudi ljubljanskemu škofu, ker se bo moral ob danem času tudi v domovini prav tako vršiti informativni proces. Na tem ustanovnem zborovanju B. Z. je bilo že sklenjeno, kako se bo to izvršilo. K.S.K.J., ki je istočasno obhajala 35 letnico svoje obstoja, se je za to priliko odločila porovati v domovino in rojakom podati zavezniško roko za skupno delo. Dne 26. jul. 1931. je res pri vas na Brezjah zagorel še mogočnejši Baragov kres kot na svetih krajih Michigana. Ob navzočnosti in sodelova-

nju ameriških delegatov se je ponovila opisana marquetteška slovesnost tudi pred ljubljanskim škofom.

Evharistija in Friderik Baraga

Dr. Fr. Jaklič

Težko je najti slovenskega človeka, v katerem bi se bil najplemenitejši idealizem tako visoko povzpел in dosegel tolika čuda, kakor jih je v Baragi. Zapustil je trebanjsko graščino, zapustil nevesto, odrekel se toplini družinskega življenja in je postal najprej duhovnik v domovini, kateri je z živo in s tiskano besedo sredi versko mrzle janzenistovsko-jožefinske dobe podajal Kristusovo miselnost in milost, potem pa je v ponošeni obleki v zadnjem razredu potniške jadrnice odšel v Ameriko in Indijancem okoli treh velikih jezer ob meji Kanade postal misijonar, narodni probuditelj, zavetnik in oče. V vsem severnem ozemlju Združenih držav ga takrat ni bilo bolj spoštovanega in tudi od drugovercev čislanejšega moža, kakor je bil naš Baraga. Velik je bil pred ljudmi, še večji je bil pred Bogom, ker mu je Bog bil vse: dal Bog, da bi Baraga postal čimprej velik tudi pred Cerkvijo in dosegel čast oltarja!

Evharistija je Baragi zanetila ogenj misijonske vneme; po Evharistiji je posvečeval svoje rojake, v Ameriki pa svoje duhovne otroke, bedne in prezirane Indijance, in evropske priseljence.

Sv. Klement Dvorak je z evharističnim Jezusom prenovil najprej Varšavo, potem je začel s presv. Evharistijo presnavljati, poživljati in posvečevati tudi Dunaj. Med mladimi izobraženci, ki so polni božjega duha prišli iz Dvorakove sobe, je bil tudi tedanji slovenski jurist Friderik Baraga. Dne 20. januarja 1820 je zapisal v svoj dnevnik: "Po navodilih bl. Alfonza Ligvorijškega sem začel z obiskovanjem najsv. Zakramenta. Ne morem depovedati, koliko tolažbe čutim pri tem." Redno je šel vsak dan molit pred tabernakelj. Nekoč je bil tako pogreznjen v evharistično Skrivnost, da mu je berač nemoteno zamenjal klobuk s svojim: Baraga je tudi še potem ostal v cerkvi, šele poldanski zvon ga je ločil od božjega Prijatelja.

Za svoj novomašni dan si je izbral oltar sv. Rešnjega Telesa v ljubljanski stolnici.

Na obeh kaplanskih mestih, v Šmartinu pri Kranju in v Metliki, je ob preganjanju predstojnikov in tovarišev pogumno ponavljal klic evharističnega Jezusa: "Pridite k meni vsi!" Postal je apostol in trpin pogostnejših sv. zakramentov, pogostnejšega sv. obhajila. Zdravi in bolni so si

ga želeli za vodnika k evharistični mizi in k sv. popotnici. Evharistija mu je bila vzor in pomoč pri duhovski vnemi, pri apostolskem uboštvi in pri najtežji pokorščini. V svojem prelepem molitveniku, v "Dušni paši", je leta 1830 spoštljivo, pa toplo in prisrčno izpregovoril o sv. maši, o sv. obhajilu in o Jezusovi navzočnosti v tabernaklju ter v vseh naslednjih izdajah "Dušne paše" ponavljal po slovenskih družinah svoje evharistično vabilo.

Ni si dal miru, dokler ni v Metliki prevedel knjigo sv. Alfonza Ligvorijškega "Obiskovanje Jezusa Kristusa v presv. Rešnjem Telesu". Po tej knjigi je klical pred tabernakelj, pred sv. Hostijo. V uvodu knjige je zapisal zanj značilne stavke: "Pri obiskovanju presv. Rešnjega Telesa, v presveti družini Jezusovi, boste prav spoznali, kako prazno je vse posvetno veselje; spoznali boste, koliko je vredna naša duša, za katero je Jezus toliko storil in trpel. Tukaj boste prav spoznali, kako neskončno velika je Jezusova ljubezen do nas, ubogih grešnikov, ker nas pri vsej vaši nehvaležnosti in hudobiji vendarle na zapusti in zavrže, ampak ljubeznivo čaka našega spreobrnjenja. Z eno besedo: v obiskovanju presv. Rešnjega Telesa najde vsaka duša največjih milosti, največjih pripomočkov za večno zveličanje in največje oveseljenje."

Da bi širil kraljestvo evharističnega Jezusa tudi med pogani, je Baraga odšel v ameriške misijone. Tam si skoraj štiri desetletja ni dal miru in počitka, marveč je delal in trpel, potoval na mučnih krpljah in se premražen vozil na pasjih saneh, bredel preko potokov in rek in se v smrtni nevarnosti vozil preko ogromnih jezer in deročih rečnih brzic — da bi Jezusu pripeljal in ohranil duše Indijancev. Odrekel se je vsakemu alkoholu, katerega bi bil v tistih silno mrzlih deželah včas, ko je bil ves premočen, bridko potreboval; odrekel se je vsaki mesni hrani, ki bi njegovemu izdelanemu in iztrpljenemu telesu bila tako potrebna; odrekel se je samemu sebi in prav vsemu, kar ga ni naravnost vodilo k Bogu. Evharistični Jezus mu je v sv. maši in v obiskovanjih najsv. Zakramenta dajal luči, moči in tolažbe.

Baraga je bil ves srečen, kadar je Indijancem postavil novo cerkvico. Te njegove cerkvice so bile lesene, kakor naši skednji, in še stropa niso imele, da se jim je videlo ostrešje; vendar so Baragi bile najdražji kraji na zemlji, ker prihaja na njih oltarje Jezus v podobi kruha in vina. Iz indijanskega Manistika je pisal svojcem v Evro-

po: "Blagoslovil sem jim najprej cerkev, potem sem jim maševal in pridigal. Ne morem popisati, kako sem bil ganjen in Bogu hvaležen pri tem cerkvenem opravilu. Misel, da na tem samotnem kraju, sredi pragozda, kjer se je še pred kratkim razlegal krik divjakov in so se zlemu duhu opravliale poganske daritve, zdaj stoji ubog, a svet tempelj živega Boga, v katerem se neomažeževano Jagnje daruje nebeškemu Očetu: ta misel me je tako močno prevzela, da sem jokal od srčnega ganjenja in nisem mogel najti besed, da bi se bil Bogu zahvalil."

V Detroitu se je prostovoljno ponudil, da bo pomagal previdevati bolne na koleri, četudi ob vedni nevarnosti, da se še sam okuži. Iz Evrope je vztrajno prosil in zbiral potrebščine za sv. mašo. Preden je nastopil nov misijon ob Veliki reki, je pisal sestri: "Daj za sv. maše in naj se darujejo sv. obhajila za dober uspeh tega novega misijona!" Ko je sredi gozdov pripravljaval Indijance za prvo sv. obhajilo, ga ni bil nič manj srečen ko oni sami. Pri maši je vpeljal tako lep red, da se je njegov naslednik v La Pointu, Slovenec o. Oton Skola, čudil, kako je neuke Indijance mogel naučiti tako spoštljivega vedenja. Za evharistično daritev je sploh vse moralo biti kar najbolj izbrano.

Ko so se po indijanskem ozemlju začeli naseljevati beli rudarji, jim je Baraga neutrudno hodil maševat. Sam je večinoma moral nositi na hrbtu vse mašne potrebščine, včas po več dni daleč, po neizhojenih zametih in močvirjih; pa sv. maša mu je bila vse več ko lastna zložnost. Krplje so ga večkrat do krvi žulile in se je v snegu risala krvava sled — sled Baragove neizčrpne ljubezni do presv. Evharistije.

Ko je bil leta 1853 posvečen za škofa, je s prav istim veseljem hodil previdevat bolne Indijance. Za misijonsko cerkvico v Suger-Islandu je lastnoročno delal oltar, tabernakelj, oltarne stopnice in drugo; isto je tudi za druge cerkvice delal, četudi tega v dnevniku ne pove. Vse je storil, da bi Gospod v presv. Evharistiji imel kar najlepše. Ko ga je pa tako zelo spoštoval in ljubil!

Med Slovenci, med Indijanci in med belimi ameriški priseljenci je naš svetniški Irenej Friderik Baraga po svetniško širil češčenje in ljubezen do evharističnega Jezusa; naj se mu torej na II. jugoslovanskem evharističnem kongresu odkáže prav častno mesto!

IZ KRALJESTVA LUČI IN TEME

P. Hugo.

MRS. MARY HRIBAR

DNE 14. marca sem dobil od naše dobrotnice Mrs. Klare Blaess iz Jolietta brzajavno poročilo: "Mama je umrla! Pogreb v soboto." Ker sem bil za soboto službeno zadržan, sem se še tisti dan odpeljal tja, da jo vsaj pokopim. Kajti tudi rajna je bila velika dobrotnica našega Lemonta. A šele med potjo sem začel misliti, kako se je žena pisala in kje naj jo iščem. K sreči sem vedel za naslov njene omožene hčerke Klare in se nameril k njej, da tam poižvem. Kje leži na mrtvaškem odru.

Morda bote dejali: Slabo spričevalo za te in vaš Lemont, če niti za ime svoje velike dobrotnice ne veste. Kar spravil bi ta očitek, ko bi ga posebne okoliščine ne opravičevale. Rajna Mrs. Hribar je bila ena tistih dobrih duš, ki so kot sv. Miklavž, ki je ponoči skozi okno vrgel v hišo uboge družine doto, da je svojo hčerko lahko pošteno omožila. Ni ji bilo na tem, da bi bila njena dobra dela pod njenim imenom v kakih svetnih bukvah napisana, ali na kak veliki zvon obešena. Pri njej ne le levica ni smela vedeti, kaj je dala desnica, ampak je imela najrajši, da je bila tudi desnica nepoznana. Dobrote je delila po roki svoje hčerke Klare. Ta nam je sicer povedala, da ji je to in to mama dala, a smo tudi kot tako sprejeli in zabeležili: Mrs. Klara Blaess in njena mama.

Tako imamo zapisano, da ste Mrs. Klara Blaess in njena mama ustanoviteljici našega Lemonta. To je, da ste plačali en akre zemlje \$250. Zapisano imamo tudi, da je ista kompanija plačala našo Lurško Bernardko, pri groti. K hlagoslovu te smo jo po hčerki komaj zdregali, da je prišla v Lemont. Takrat smo jo tudi prvič in zadnjič videli. Pa še marsikak njen dolar je pod isto firmo priromal k nam v Lemont, poromal pa tudi čez morje, tja v slovenski karmel na Selo, kjer sv. Mala Terezika rožice siplje. Za Malo Cvetko je bila rajna posebno vneta, ker je tudi njene hčerke edinki, ki ji je še ostala, svoj čas naklonila eno vrtnico. Težko bolna je bila, pa je na njeno priprošnjo ozdravela.

Upam, da me bote spričo teh izrednih okoliščin opravičili, če sem tisti dan šel kropit našo dobrotnico, pa nisem prav vedel ne koga ne kje. Našel sem jo pri hčerki. Sicer je pa stanovala v svojem lastnem domu in obdelovala prostran vrt okrog nje. Hčerka ji je večkrat prigovarjala, da bi se preselila na njen dom, zlasti zadnja štiri leta, ko je bolehal. Bala se je zanjo, ker je bila čisto sama. A se ni dala pregovoriti. Češ, če mi bo kaj manjkalo, ti bom že po sosedih sporočila, da priidi k meni.

Bila je najrajši sama. In to že od nekaj. Na kakih hrupnih, veselih prireditvah, ki so tu v navadi, četudi poštene in v najboljše namene, je ni bilo videti. Pa ne zato, kot bi se ji škoda zdela za tiste cente, ki bi jih tam zapravila. Denar ni bil nikoli smolnat v njenih rokah. Sicer je pridno zbirala cente in jih štedila, a le, da jih naloži v božjo banko, da se tiho raztočijo v dobre namene in za čas dušne sile tem bolj bogato obrestujejo.

Žena starega solidnega verskega kova je bila, ki je znala lero združevati molitev in delo. Zjutraj je rada tudi ob delavnih pohitela v cerkev. Posebno ob torkih jo je vlekla bližnja frančiškanska cerkev, kjer je Naisvetejše izpostavljeno. Potem na prve petke, ko je navadno prejela sv. zakramente. Pred sv. mašo je predno prižgala lučko v svoje skrite namene. A je vedno premalo storila za Boga in dušo. Večkrat je tožila, da doma težko moli. Zato, je de-

jala, rada kaj vbogajme dam, da s tem nadomestim. Čez dan je namreč pridno obdelovala svoj vrt. V posebno veselje in zadoščenje ji je bilo, če je prišla obložena s sočivjem in drugimi jestvinami svojo hčerko obiskat.

Tako ji je mirno potekalo njeno pred svetom skrito življenje. A je morala nekaj slutiti, da se ji polagoma izteka. Dasi se je po raznih napadih svoje bolezni ob skrbni hčerkin negi vedno kmalu opomogla, je vendar vedela, da jo bo enkrat zares prišlo. Zato ji je naročila, da naj takoj ob njeni smrti naroči pri Mariji Pomagaj v Lemontu gregorijanske sv. maše. V "Apostolat sv. Frančiška" se je že vpisala. Bila je tedaj dobro pripravljena in opremljena za zadnji božji klic, kadarkoli in kakorkoli bo že v svoji nedoumni previdnosti naredil piko njenemu življenju. Kako resno je bila na vse pripravljena, se vidi iz tega, ker je pod zglavjem vedno imela sličico "Praškega Jezuščka", ki ga je posebno ljubila, da bi takorekoč v njegovo naročje naslonila svojo glavo v smrtni sen. S stene pa jo je gledala sv. Mala Cvetka, v katero je tolikokrat obračala svoje prošnje oči. Vpričo teh dveh se je imenovanega dne tiho poslovila od sveta, tako tiho in samotno kot je živela. In dne 15. marca so jo iz cerkve sv. Jožefa spremili do zadnje zemske postaje na farno pokopališče ob stran njenega moža Johna, ki je že pred leti umrl.

Rajna je bila roj. 15. okt. 1870 v Sajenicah, župnija Čatež, na Dolenjskem. Poročena je bila istotam. Zakon je bil blagoslovljen s tremi otroci: Marijo, Matevžem in Klaro. Prva dva sta umrla v zorni mladosti. Ostala je samo najmlajša, Klara, poročena Blaess. V stari domovini še žive dve njeni sestri, Agneza in Ana. Tu, v Clevelandu, je zapustila nekaj daljnih sorodnikov.

"Ave Maria", katere zvesta naročnica je bila in naša Maria Pomagaj, ki ji je bila tako pri srcu, se čutite dolžne, ji postaviti ta skromen spomenik. Sicer si je pa sama trajnejšega postavila pri naši groti na hribčku z sv. Bernardko, ki je iz bron. Naj ji Bog na njeno priprošnjo da gledati Brezmadežno in uživati tisočero plačilo za njena dobra dela. Hčerki Klari pa ob izgubi najdražje, naše iskreno sožalje!

ZA POKRISTJANJENJE WASHINGTONA

Na podlagi pravila: Denominatio fit a potiori, to je, da se imena dajejo po tistem kar prevladuje, bi morali našo ameriško prestolico Washington imenovati pagansko, ne krščansko. Kakega pol milijona prebivavcev šteje, a ni niti polovica kristjanov. Praktičnih kristjanov, to je takih, ki kolikortoliko spolnujejo verske dolžnosti, je komaj sto tisoč. Zdaj so tri glavne veroizpovedi: katoličani, protestanti in Jude osnovali posebni odbor, ki naj bi zasnoval načrt za "poverjenje" Washingtona. Od katoliške strani vodi ta apostolat "The Catholic Evidence Guild". Zasnovan ima obširen misijonski program. Kot nekaj uvod v ta misijon je bil veliki petek spomin Gospodovega smrtnega boja na Kalvariji. Da bi ti pagani in bogopozabni kristjani imeli priliko videti, oz. si v spomin poklicati, kaj je Gospoda stalo naše odrešenje, je omenjena organizacija priredila pobožnost sv. križevega pota v javnem mestnem parku. V sprevedu so člani organizacije nosili posamezne postaje križevega pota. V gotovih razdaljah je bilo postavljenih 14 odrov. Nositelj postaje je stopil na oder, dvignil dotično

postajo, da so jo lahko vsi videli, nato je pa duhovnik na vzvišenem prostoru molil premišljevanje tiste postaje. To tedaj ni bil nikak "teater", ampak prava genljiva pobožnost križevega pota. Marsikateremu je bilo to nekaj čisto novega in je gotovo zavleklo kako versko zrno v eno ali drugo pagansko dušo, v kateri je dotlej kraljeval le malik — Mamon.

MLADINSKI SAMOMORI V RUSIJI

Neki dober poznavatelj boljševiške Rusije je v pariškem listu "La vie intellectuel", na podlagi dolgoletne lastne skušnje, opisal tragično življenje ruske mladine, ki jo je boljševizem oropal Boga in morale. Mladina mu v strahotnem razmahu odgovarja s samomorom. Nekaj časa so boljševiki brezbrizno gledali, kako se epidemija samomora širi med mladino. Potem so začeli po časopisju z zaničevanjem bičati take strahopetne dezertarje življenja. A to ni epidemije prav nič zaustavilo. Nato so jo skušali zaježiti z ignoriranjem v časopisju. Poročil o samomorih sploh niso pustili priobčevati. A vse skupaj nič ne pomaga. Samomori mladine so na dnevnem redu. In to niso samo posamni slučaji, ki že davno niso več slučaji. Mladina je komunistično misel začela uveljavljati tudi pri samomorih. Cele gručice se jih domeni, da hočejo skupno v prostovoljno smrt. Njih pisma, ki jih puščajo za seboj, kažejo, zakaj se jim je zdela smrt lepša kot življenje. Samo par njih izjav: "Življenje je tako pusto, ga ne prenesem več!" — "Vse je tako strašno. V vodo grem. Naj me ribe požro, da ne bo ničesar več od mene ostalo!" — "Mogel bi živeti, ko bi bil bebast, ker pa mislim, se mi ne izplača več!" — "Morda je pa le kaj po smrti. Se izplača iti pogledat. Slabše in dolgočasnejše ne more biti, kot je tu!" — "Ne moremo več", je zapisalo šest deklet, ki so se vse na eno drevo obesile. Pač pretresljive priče blaženosti rdečega raja.

KATOLIŠKI IN BOLJŠEVIŠKI SVETNIK

To čast uživa samo eden katoliški svetnik oz. blaženi. Ta je Tomaž Mor, ki je bil prošlega 1. aprila slovesno proglašen za blaženega. Kot smo že poročali, ga je angleški kralj Henrik VIII., odpadnik, 6. jul. 1535 dal obglaviti in razčetrčiti, ker ni hotel in po vesti ni mogel priznati neveljavnosti njegovega prvega zakona, oz. veljavnosti drugega. Umrl je kot mučenec in bil zdaj tudi kot tak prištet blaženim. Ruski boljševiki so ga pa že prej proglasili za svojega svetnika in

ga poleg Marksa, Engelsa, Lasalla, Bebla in Lenina postavili v svojo rdečo pratko. Pa kako, da je tudi njega zadela ta čast? On je spisal neko knjigo, ki ji je dal naslov "Utopija". V njej opisuje komunistično življenje na izmišljenem otoku, ki ga je krstil "Utopija", to je po naše otok, ki ga nikjer ni. Toda če komunisti mislijo, da se je Tomaž Mor ogreval za tak komunizem, kot oni, pač slabo razumejo njegovo "Utopijo". V kolikor je to njegovo delo res načelno sociološko, je njegov komunizem evangeljski, temelječ na verski podlagi, na kateri je pisatelj do mučeniške smrti trdno stal, ne pa na brezverski boljševiški. Sicer je bil pa njegov namen s tem delom le, v obliki romana sodobne socialne razmere bičati, kot je to Ivan Cankar s svojimi "Podobami iz sanj" naredil. Kakor je bila avstrijska soldateska med vojno preomejena, da bi te "Podobe iz sanj" razumela, tako so ruski boljševiki preomejeni, da bi razumeli Tomaž Morovo "Utopijo". Tedaj je bl. Tomaž Mor prišel v njih pratko kot Pilat v apostolsko vero.

IZPOVED SPREOBURNJENEGA SOCIALISTA

Voditelj španske komunistične mladine Henrik Matorra, se je vrnil v katoliško cerkev. Da javno popravi, kar je javno zagrešil, je naslovil na svoje bivše rdeče sobojevnike sledečo javno izpoved: "Po štirih letih burnega, zablod polnega, veri sovražnega življenja in udejstvovanja, čutim zdaj potrebo, da svoj preokret pred široko javnostjo izpovem. Razvoj, ki ga je špansko delavstvo zadnja leta napravilo, je bila doba nebrzdane agitacije, ki je mnoge pognala v vrste ekstremistov. Upali so, da si bodo na ta način pomagali iz svojega bednega materialnega in mučnega duševnega stanja. Tudi jaz sem bil eedn tistih mladih, ki so bili prerano vrženi v boj življenja. Moj nemirni duh je priprosti komunistični nauk kar požiral. Čez glavo sem se vrgel v organizatorično delovanje in se polagoma, po mnogih skušnjah, izuril v brutalnih formah socialnega boja. Tudi druge sem uvažal v mahinacije sindikalističnega gibanja. Doživel sem mnogo razočaranj, za katere sem pa ljudi odgovorne delal. Danes vem, da ni krivda v ljudeh, ampak v idejah. Z bolestjo danes mislim na pretekle dni. Svoj čas sem tratil s tem, da sem se boril proti njemu, ki je naše življenje, proti Bogu. Koliko brezplodnih žrtev, koliko zgrehšenih bojov za resnico, katere pa tam ni bilo. Resnica, edina resnica je v nauku Jezusa Kristusa. Danes pozivljam vse, ki me poznajo, naj mi dajo priliko za javni razgovor

o temeljnih vprašanjih življenja: o bivanju božjem, o katoliški veri, o zasebni lastnini, o razrednem boju. Vem, da mi ta javni prelom z mojo preteklostjo, moja očitna izpoved, ne bo prinesla drugega kot preganjanje, zasramovanje in obrekovanje. Toda to me ne straši. Dolžnost onih, ki svojo zmoto spoznajo je, se ji ne samo teoretično odpovedati, ampak tudi v vsakdanjem življenju resnici služiti."

ALI JE ABESINIJA KRŠČANSKA DRŽAVA

Italijansko-abetesinska vojna nevarnost še ni odstranjena. Vsak trenutek lahko izbruhne. Svetovna javnost je bila šele po tej vojni nevarnosti opozorjena na to afriško državo. Nekateri jo štejejo med krščanske države. Kaj je na tem? Ne, današnja Abesinija se ne more imenovati krščanska država. Kajti dve tretjini abesinskega prebivalstva, katerega je 12 milijonov, je mohamedanske vere oz. paganska. Le ena dobra tretjina je kristjanov. Štiri milijone je krščanskih monofizitov, ki verujejo, da je v Kristusu samo ena, božja narava, 13.000 pa je katoličanov. V verskem oziru je Abesinija videla že boljše čase. V drugi polovici prvega tisočletja je bil monofizitizem državna vera. V prvi polovici 17. stoletja so zastavili tam katoliški misijonarji. Celo cesar Sisinnios je postal katoličan. Po njegovi smrti 1632 pa so začeli katoliške misijone preganjati in izganjati. Katoliški vpliv se poslej ni mogel več kaj prida uveljaviti. Glavni dediči nekdanjega krščanstva so postali mohamedani. Gorje v slučaju vojske tistim Italijanom, ki bodo prišli tem krščanske krvi žejnim ljudem v roke.

SOCIALISTIČNI BANČNI POLOM

Belgijski socialisti niso le politično močni, ampak so bili do zadnjega časa tudi gospodarsko trdni. Vzdrževali so eno najmočnejših bančnih podjetij v deželi, "Banque Belge de Travail" (Delavska banka), ki je bila matica mnogih delavskih hranilnic in konsumov. Eden največjih konsumov "Vooruit" (Naprej) v Gentu je pa lani skrahiral in v njenih temeljih zmajal tudi bankomático. Da prepreči grozečo katastrofo, ki bi bila požrla vse krvave delavske prihranke, je vlada sama ponovno priskočila banki na pomoč. Vsega skupaj ji je kreditirala 122 milijonov iz državne blagajne. Ker pa je bila pasiva prevelika, znašala je 350 milijonov frankov, je kljub temu prišlo do poloma. Prizadeto je pred vsem delavstvo s svojimi vlogami, a tudi mnoge druge korporacije

in mesta. Vzrok poloma ni le slučajna nesreča, ampak slabo in brezvestno gospodarstvo z delavskim denarjem. Preiskava je ugotovila celo vrsto nepostavnosti. Razna socialistična podjetja, dasi na slabih nogah, so dobivala velika posojila. Rdeča žlahta političnih voditeljev in upraviteljev banke je imela vedno odprt kredit in — na nič. Nič manj kot 22 socialističnih politikov, ki so bili njeni upravni svetniki, je prejemale ogromne plače in tantieme. Tako je dobival parlamentarec Anseele zadnja leta 650.000 frankov letne plače, senator Francois 200.000 frankov itd. Tako vidimo, da se z ljudskim denarjem ne igrajo samo Insulli, ampak tudi Marks.

MODRE BESEDE MODRIH MOŽ

Vzemimo si dobro k srcu, da samo strah ne zadostuje za vzgojo otrok. Učitelj, ki se ga otroci samo boje, si podvrže te le samo na vnanje; v dnu njihovega srca tli vedna upornost, stalna nepokorščina.—*De la Salle.*

*

Glejte, kako ljubi Odrešenik skrbi za najmanjšega našega brata. Med apostole postavi otroka; prekletstvo izreče nad tistimi, ki katerega teh malih pohujšajo. Nasproti pa obljubljuje plačilo za najmanjše dobro, katero mu kdo izkaže, kakor da bi bil storil njemu samemu. Tako navdušuje našo gorečnost, da lepo vzgajamo otroke in jih obvarujemo pogube.—*Sv. Krizostom.*

*

Nikdar ne veruj agentom. Ko sta Adam in Eva živela v raju, sta imela vsega dovolj. Zadovoljna sta bila, srečna in vesela. Vse je bilo v najlepšem redu, dokler ni prišel agent — satan naokoli z rdečo jabolko in jima je govoril na dušo kakor samo agenti znajo. Eva je verjela, verjel je Adam in odtlej nas agenti varajo, tisti dan prvega greha je tudi rojstni dan agentske prefriganosti. — *E. Jordan.*

*

Nasvet, ki ti ga kdo da, sprejmi, če ti ga na samem da, ne vpričo drugih. Poslušaj vsakega, toda vsakemu ne verjemi, tudi očitek prav lahko sprejmeš, toda pridrži si sodbo. — *Shakespeare.*

*

Star les — najboljši za gorivo; staro vino najboljšo za pijačo; star prijatelj, edini, ki mu lahko zaupam; stara knjiga, ki mi prinaša največ užitka. — *Alfonz Aragonski.*

OVČICA KRISTUSOVA

P. Salezij

(Nadaljevanje)

BREZ DUHOVNEGA VODITELJA . . .

NAVADILA se je bila Marija Padovanska, da je vsako reč sprejela kot bi bilo prišlo naravnost iz božjih rok. Nekoč je dobila majhen koledarček. Ob pogledu nanj je vzkliknila: "O, zopet je bil Jezus, ki mi ga je poslal! Hoče, da bi se vsak dan spominjala sv. Evharistije. Kako me pač vse priganja k temu, da bi bila kar najbolj dobra!" Njen brat ji je bil prinesel majhno knjižico, v kateri bi si zamogla zaznamovati svoje vsakdanje zmage. Takoj je bila vsa navdušena in z vsem srcem je sklenila delati na svoji izpopolnitvi. Pri tem je dejala: "Moj Jezus, zahvalim se Ti. Nadaljuj, prosim Te, s svojo ljubeznipolno pomočjo!"

Sebi ni prav nič zaupala, tem večje zaupanje pa je imela v Gospoda, ki jo je hitro dvigal kvišku proti vrhuncu popolnosti.

Da bi bila čim bolj prijetna svojemu ljubemu Jezusu, se je bila popolnoma zatopila v skrivnost trpljenja. Kjer je le mogla, si je nabrala kaj žrtvic ter jih je spletala v venec božje ljubezni. Žrtvice je znala skriti tudi pred mamo, ki ji je drugače vedno razodevala svojo notranjost. Sedaj pa je prišla nad njo najtežja preizkušnja: Njen duhovni voditelj je bil nenadoma prestavljen v neko drugo mesto! Dasi je drugače vdano prenesla vse preizkušnje, se ji je zdela ta preobčutna, da bi ne bila pod njeno težo zavzdihnila iz vse globine svoje duše. Prve dni po odhodu duhovnega voditelja Fathra Spilimberga se skoro ni mogla potolažiti; slednjič pa se je prepustila Gospodu s temi-le besedami: "Moj dobri Jezus mi je sicer odvzel izdatno podporo, toda na drugi strani imam njegovo zagotovilo, da bo sam čuval nad mano in me podpiral. Prvi dnevi po bridki izgubi so bili temni. A že vzhaja sonce tolažbe, tako da bom ta prvi duhovni križ vdano nosila, dasiravno je bil nad vse težak in neprijeten spločetka. V tem mesecu maju sem darovala Mariji lepo cvetlico. Upam, da je bila z njo zadovoljna, zakaj orosila sem jo bila s premnogimi solzami. V povračilo bi rada od Marije vdanosti v voljo božjo; tako zelo sem namreč slabotna in neob-

hodno je potrebno, da me Gospod vzame v svoje roke. Marija me gotovo ne bo zavrгла . . ."

Jezus je res olajšal njen križ s sladko tolažbo. Jezuit Father Rosi jo je v pismu prosil, naj daruje svoje trpljenje za nekega dečka, ki je hudo bolan in se mora podvreči nevarni operaciji. V zameno ji je obljubil, da jo bo vključil v svoje molitve ter da bo vse njene težave položil v kelih in jih združil s Kristusom pri svoji daritvi sv. maše. Marija Padovanska je bila vsa navdušena za ponudbo in je rada obljubila svojo pomoč. Najbolj jo je pa veselilo, ker bo po rokah mašnikovih tako tesno združena s svojim ljubim Jezusom, majhna žrtvica s samo božjo žrtvijo . . .

Dotični deček je srečno prestal operacijo in njegovo stanje se je hitro boljšalo. To je bila kapljica tolažbe v kupu njenega trpljenja. In odslej se ji je zdelo še bolj odrešljivo, moliti za take, ki so v potrebi. Hitela je nabirati žrtvice in jih prinašati Jezusu. Samo sebe se je pa popolnoma predala volji božji ter je ni nič več skrbelo, kaj ji bo prinesel jutrišnji dan. Le eno je želela, da bi namreč vedno rastle v ljubezni in da bi postala popolnoma božja lastnina.

"JEZUS BO SKRBEL ZAME"

Še nadalje jo je Jezus pustil brez duhovnega voditelja. Zdelo se ji je, kakor da bi se tudi Jezus sam oddaljil od njenega srca. Pred očmi je imela to-le podobo: Jezus spi v ladjici, kar pa nikakor ne vznemirja njegove majhne nevestice; prižgano ima lučko ter čaka in moli zaupno in iskreno. Morebiti ji je Gospod odvzel njenega duhovnega voditelja tudi radi tega, da bi se iz njenih pisem tem lepše zrcalilo delovanje božje milosti v njeni duši. Tako imamo ohranjeno korespondenco, v kateri je Marija priprosto odkrila svoje srce. Kdor bere ta pisma, ne more družega ko občudovati njeno zdravo in prikupljivo notranje življenje.

Tudi k sv. Duhu je rada molila, da bi jo razsvetljeval in varoval na duhovni poti, da bi tako napredovala v božji ljubezni. Njen dan je bil pomešan s križi in odpovedmi; vse to je darovala sproti svojemu Gospodu. In če je bila boleost prenežna in prekratka, je z nekako nevoljo dejala: "Cvetko, ki jo hoče Gospod, sem pripravila, pa so ji odpadli lističi" . . .

Neprestano je skrbela za to, da bi obsipavala Jezusa s cvetkami in mu s tem razodevala svojo nežno ljubezen. V ta namen je molila in bila vedno na straži. Ne samo najmanjšega greha se je bala, ampak tudi vsake nepopolnosti in površ-

nosti. Z vsemi močmi se je trudila, da bi svojo dušo olepšala s čim številnejšimi in Bogu prijetnejšimi čednostmi. Priporočila se je tudi sv. Alojziju, naj ji izprosi čistosti in naj ji pomaga, da ga bo posnemala v vseh čednostih, zlasti pa da bo vedno bolj pridna in poslušna božjim navdihom. Fathru Spilimbergu je pisala, da se dnevno zateka k preblaženi Devici Mariji, da bi na njeno priprošnjo postajala od dneva do dneva boljša, da bi bila potrpežljiva, ponižna in poučljiva ovčica Kristusova.

Izmed čednosti je najvišje cenila prijaznost. Bolelo jo je, če se je proti njej pregrešila: "Srce Jezusovo mi je vsak čas pripravljeno poslati vso mogočo tolažbo, toda jaz je nisem vredna, ker sem tolikokrat nepotrpežljiva in neprijazna. Pa bi se vendar tako rada popravila in poboljšala! Majhna ovčica, zlasti še majhna ovčica Jezusova bi morala biti vsa mehka in ljubezniva." Ker je bila brez duhovnega voditelja, se je zaupno obračala na Jezusa samega ter govorila: "Jezus sam bo skrbel zame; drži me v svojih rokah in ve, česa potrebuje moja duša."

Skozi poletje so poslali Marijo na planine. Nova žrtev je bila to zanjo, zakaj pogrešala je cerkve, ki je ni bilo blizu. Pa se je zopet vdala v voljo božjo ter se zbrala v Srcu Jezusovem, v katerem je ljubeče počivala po več trenutkov. Ti trenutki so ji prinesli najslajšo tolažbo ter jo napolnjevali z neizmernim veseljem.

Živela je samo za svojega dragega Gospoda. Naravna lepota jo je dvigala k njemu, ki jo je ustvaril, tako da je v vsem stvarstvu občudovala božjo dobroto in ljubezen do človeštva. Avgusta je bil ponoči padel sneg. Drugo jutro je bila vsa v ekstazi, ko je gledala to očarujočo spremenjenje. Pogled na s snegom pokrite planine ji je bil kakor odsev nebeške lepote. V svetem navdušenju je vzdiknila: "O, s kako čudovito lepoto nas je Gospod obdaroval. S kako ljubeznijo bi mu morali vse to vračati!" In ko je gledala planiko, je zapisala: "Z velikim ganotjem prenapolnjena sem občudovala to drobčkeno, majhno cvetlico, obenem pa sem mislila na neskončno ljubezen Jezusovo."

Meseca avgusta se je tudi podala na Marijino božjo pot, ki ni bila ravno tako daleč od njenega poletnega bivališča; vendar se je bilo bati, da jo bo pot utrudila, ker je še vedno bila bolehná. Tamkaj je pobožno prejela Gospoda v sv. obhajilu, Marijo pa je prosila prav iz srca blagoslova zase in za svoje drage. Priporočila se ji je v varstvo ter jo naprosila, naj reče Jezusu, da naj stori ž njo kar hoče, predvsem pa, da naj jo naredi prav

pridno in dobro in potrpežljivo. Popolnoma se je izročila Gospodu z vsem, kar je imela. Prišlo je do najtesnejše zveze z njim in v tej zvezi se ni več čutila samotno in zapuščeno, tudi če je bila stran od svojih domačih. Zatrdila je, da ima s sabo vedno Jezusa in se ji radi tega ni ničesar bati. Vsak večer je molila k njemu zase in za svoje drage, in čim bolj je bila sama v samoti in tihoti, tem bolj je čutila bližini božjo, zato je večkrat raztegnila svoj pogovor z Jezusom. Preden je zaspala, je rada brala par strani iz sv. pisma, da je tako oživila pri sebi misel na Jezusa in je s to mislijo legla k počitku.

Gospod ji je poslal novo tolažbo. Družina, s katero so bili v prijateljski in rodbinski zvezi, jo je povabila, naj preživi z njimi dva dneva. Bivali so v poletnem bivališču blizu Verone. Seveda se je rada odzvala vabilu, zlasti še radi tega, ker je nedaleč tam pastiroval njen bivši duhovni voditelj Fathru Spilimberg. Gotovo bo imela priliko ga videti in se z njim posvetovati o svojem notranjem življenju. Tam je našla tudi svojo krstno botro, ki je potrebovala okrepčila po svoji težki operaciji.

Odločili so se, da bodo poklicali Fathra Spilimberga, da bo v njihovi privatni kapeli opravil sv. mašo v zahvalo za prejete dobrote. Malo Marijo je to neizrečeno razveselilo. Pomagala je po svojih močeh očistiti kapelico in jo okrasiti s cveticami. Potem je opravila pri svojem duhovnem voditelju sv. spoved skupaj s teto in krstno botro. Zjutraj je hotela govoriti s svojim voditeljem in čakala je nanj pod velikim razpelom. Boljšega kraja si ni mogla izbrati. Kje drugje bi se mogla bolj izročiti popolnoma v voljo božjo, kakor ravno pred križem? Besede duhovnikov so ji bile, kakor bi prihajale iz ust Odrešenika samega. Zato si jih je vzela vestno k srcu.

Prvega oktobra je moral njen brat Peter v Rim, da nadaljuje svoje študije na gregorijanski univerzi. Pot ga je peljala skozi Padovo. Da bi ga Marija videla, je bila poklicana domov. Mama je bila žalostno presenečena, ko sta se srečali, zakaj opazila je bila, da se Marija ni prav nič popravila, ampak da se ji je celo zdelo, da bolezen nadaljuje s svojim razdirajočim delom. Drugi so pa mislili, da jo je samo božja pot utrudila, sicer pa da se je osvežila. Marija sama je s svojim odkritim in prisrčnim smehom na videz potrjevala mnjenje, ki je bilo nasprotno materinemu utisu.

Pred nekoliko dnevi so se bili Filippettovi preselili v novo hišo. Marija je bila prav vzradoščena nad svojo majhno spalnico, ki jo je mama bila pripravila zanjo in je v njej prevladovala

bela in modra barva. Kakor da bi bila slutila, koliko sladkosti in intimnih uric bo tukaj okusila v družbi s svojim dragim Jezusom. Zvečer je priznala, da je v resnici trudna in izmučena in da se je premagovala, kolikor se je mogla, da tega ni izdala pred svojim bratom, ki je moral nemudoma naprej. Isti dan je bil pri njih tudi Father Rosi, D. J., ki je blagoslovil njihov nov dom. Marija je z radostjo zapisala v svoj dnevnik ta dogodek in dostavila, da je gotovo dobri Jezus z obilnim blagoslovom vred prinesel bogatih milosti zanj in za druge člane njihove družine.

Za Marijo je nastopila nova kriza. Dne 25. oktobra je morala znova pod nož. Tisti dan zjutraj je daroval v njeni sobici sv. mašo njen duhovni voditelj Father Spilimberg, ki je prišel nalašč v ta namen v Padovo. Marija je bila vsa povzdignjena med najsvetejšo daritvijo in svoje muke in trpljenje je združila z Gospodom ter mu obljubila zvestobo v bridkih urah. In ko je potem prispeli zdravnik izvršil operacijo, ne da bi jo bil poprej omamil, je v rokah stiskala križ in

junaško prenašala silovite bolečine. Ko je najhujše prešlo, pa je zapisala, kako hvaležna je svojemu dobremu Gospodu, ker ji je podelil toliko milosti in moči v trpljenju. Najbolj pa jo je vsekakor veselilo, ker se je darovala sv. maša v njeni sobi. Ob spominu na Gospodovo daritev se ji je trpljenje zdelo lažje in popolnoma se je udala v misel, da mora biti majhna, poslušna ovčica Kristusova. Samo za milost popolne vdanosti v voljo božjo se ji je zdelo potrebno in vredno moliti.

V tem času je začela devetdnevnic na čast sv. Duhu, da bi ji dal vodnika na duhovni poti. Po dobrem premisleku je slednjič pisala jezuitu Fathru Rosi-ju, naj bi prevzel vodstvo njene duše. Father se je odzval povabilu in jo vodil nparej po poti krščanske popolnosti. Marija mu je bila hvaležna in je iz srca ponavljala, da hoče postati še bolj vsa Gospodova in da se bo potrudila prenašati svoje trpljenje v apostolskem duhu za potrebe sv. Cerkve. Po zgledu male Terezike hoče biti Jezusova použivajoča se žrtev . . .

(Dalje sledi)

OKROGLE

NERVOZNOST.

"Kako pa ti ugaja novi kolega?" — "Je to grozno nervozen človek! Komaj se vsede v uradu za mizo, pa že dela ko črna živina!"

RAZGOVOR DVEH GLUHIH.

Prvi: "Greste na ribe, kaj?" — Drugi: "Ne, ne, grem na ribe!" — Prvi: "Glej, glej, sem pa mislil, da greste na ribe."

PRAKTIČEN.

"Čemu si pa kupil pisalni stroj?"

"Veš, pri izžrebanju sem zadel 5000 pol papirja. Kaj bom delal s papirjem brez pisalnega stroja?"

NI ZAUPAL.

Prodajalec kriči na semnju: "Tu vidite pero, ki bo trpelo celo življenje! V njem nikoli ne zmanjka črnila. S kladivom lah-

ko udarite po njem, lahko ga vržete v vodo . . ."

Glas iz občinstva: "Ali se pa tudi more pisati s tem peresom?"

HITROST DUHA.

Slavnega francoskega portretista Girardet-a je nekoč obiskal v njegovem atelier-ju znan kritik. Girardet je ravno odkril veliko sliko. "Kaka krasota! Kako izvrstno je razdeljena senca in svetloba! Toda, čemu ste si izbral tak grd, star model?", pravi kritik. "Je to moja mati!", je dejal slikar. Kritik je bil v silni zadregi in ves zmeden je rekel: "To bi bil lahko vedel, saj ste ji čisto podobni."

POZNA JO.

Černetova gospa se je vrnila iz trga domu. "Šla sem nakupovat", pravi možu "in sem šla domu s sosedo. In ljubi moj, niti

ne sanja se ti, kako neolikana je ta ženska. Ta mali kos pota, pa je najmanj dvajsetkrat zazijala, in vendar sem ji zanimive reči pripovedovala."

Njen mož je pa hladno rekel: "Kdo ve, morda je pa ona hotela tudi kaj reči, pa ni prišla do besede."

VELIKOST KRONE.

Katehet je razlagal otrokom o nebesih in o plačilu, o kroni, katero bo vsak v nebesih dobil. "No, Mihec," vpraša katehet, "kdo bo pa dobil največjo krono?" — "Ta, ki bo imel največjo glavo."

ČUDEN NAPIS.

Na oreškem načelstvu je sledeči napis: "Tu se dela po nepotrebnem, ne govorite." Slikar je postavil vejico na napačen kraj; glasiti bi se moral: "Tukaj se dela, po nepotrebnem ne govorite!"

CERKEV IN DRŽAVA

J. C. S.

PRED nekako 7 leti so protestantovski uredniki na svoji konvenciji sprožili vprašanje, se li morejo katoličani pripustiti v javne urade, more li katoličan biti predsednik Zd. držav. Iz tega je videti, da ti "uredniki" ne poznajo sami ameriških načel, dalje, da ne poznajo katoliške cerkve.

Kaj pa pomeni združitev cerkve z državo? Kaj pomenja ločitev cerkve od države? Si-li katoličani želijo združitev z državo? Naj li cerkev posega v politične zadeve? To so vprašanja, katera protestantje najbolj povdarjajo in ki dejansveno tvorijo versko vprašanje naše dobe.

Protestantje trdijo, da si cerkev želi spojitv z državo, toda to je proti ameriškim načelom, zato je cerkev ne-ameriška institucija. Kaj mislimo, če rečemo: "Spojitev cerkve z državo?" To frazo razlagamo lahko na razne načine. Nekateri kriče, da je združitev cerkve z državo, če cerkev posega v politične zadeve. Takošne razmere imamo sedaj v Zd. državah. V živem spominu so nam vsem še problemi tikajoči se protisalonke lige o prohibiciji, federalni odbor protestantovskih cerkva, razorožitev itd. V sličnih zadevah ne morejo protestovati proti katoliški cerkvi, da na indirektnen način vpliva na državo. To delajo tudi protestantovske cerkve. In kar je dovoljeno enemu, mora biti dovoljeno tudi drugemu. Vsakdo ve, da vodi cerkev več svojih pristašev v javnih zadevah.

Drugo očitjanje je, da pritiskajo cerkveni dostojanstveniki na uradnike, da bi si zasigurali razne koristi, da, udeležujejo se celo političnih kampanj, da branijo svoje verske interese, da delujejo celo proti neugodnim političnim določbam. To pa ni nikaka združitev cerkve z državo. Katoliška cerkev prepoveduje tu duhovnom, da bi se vmešavali v čisto politične zadeve. Duhovnom je dovoljeno le, da smejo ljudi poučiti o etičnih vprašanjih, ali kadar gre za verske pravice. Toda to je samo indirektnen vpliv, ki ga vsakdo odobrava.

Združitev cerkve z državo pomenja vse kaj drugega. To pomenja, da kak narod proglasi to ali ono cerkev za uradno državno cerkev, da ji da gotov delokrog in da jo varuje pred krivičnimi napadi, ne dovoljuje ji pa, da bi posegala v čisto politične zadeve in ji tudi ne dela nikakih zaprek v čisto verskih zadevah. Nekako tako je razmerje v Angliji, kjer pa vlada le posega v cerkvene

zadeve, in to bolj, kakor si to katoličan predstavlja. Drug način združitve je, kjer cerkev vlada v državi, kjer so vladarji cerkve tudi vladarji države.

In sedaj, kaj je ločitev cerkve od države? Tudi tu naletimo na razne nazore. Nekateri so mnjenja, da cerkev nima pravice, povedati svoje mnenje v političnih zadevah, da ne sme indirektno vplivati. Takega naziranja niti protestantje ne odobrujejo. Drugi zopet trdijo, da cerkev sploh nima nikakih pravic, razun samo teh, ki jih je dala država, vse drugo je podrejeno državi. Takošna je ločitev v Rusiji in Mehiki. To pa ni nikakršna ločitev, pač pa podjarmljenje, zaslužnje cerkve.

Ločitev cerkve od države, kakor ga mi Američani razumemo, je naš ameriški zistem: "Svobodna cerkev v svobodni državi." Cerkev spoštuje pravice države, država pravice cerkve, druga se drugi ne vmešava v njene zadeve. Si li morda cerkev v Zd. državah želi združitve z državo? Nikdar ne! Ker te stvari ljudje navadno ne razumejo, hočemo malo pojasniti naš odgovor. Cerkev v svojih naukih je, sledeč naukom filozofov, tu v dvojni situaciji. Na primer: ena je, kjer tvorijo večino prebivalstva katoličani; druga: kjer prevladujejo drugoverci, kakor je to v Zd. državah. Kjer je država dejansveno katoliška, tam je združenje cerkve z državo, ker so njeni državljani člani cerkve. Naj ima li katoliška država katoliško vlado ali ustavo, ki priznava, dejstvo, da je država katoliška, ali naj ima zistem zakonov, po katerem cerkev in država skupno deluje za blaginjo naroda? Zakaj ne? Saj uči katoliška cerkev, da je soglasje podanikov pravilo, po katerem naj se določi oblika vlade. In to je tudi ameriški nauk, vzet iz katoliških evropskih tradicij. Monarhija, aristokracija, demokracija, republika — to je vse eno — edinole ljudstvo si more izbrati obliko vlade. Zakaj bi se moglo kaj sličnega zgoditi v katoliški zemlji, kjer si ljudstvo samo izvoli po svoji volji obliko vlade s sodelovanjem oz. z združitvijo s cerkvijo.

VPLIV CERKVE NA DRŽAVO

Dr. S. Parkes Cadman, prvak med newyorškimi protestantovskimi pridigarji, je nekoč rekel: "Ta čas, ko je splošno vladalo prepričanje, da zadeve, tikajoče se našega ekonomičnega, socialnega, industrijalnega, političnega ali mednarodnega življenja, ne spadajo v delokrog odgovornosti cerkve, je minul" Na te besede je odgovoril nek čikaški list: "Ta politika se poslednjih 25 let bolj in bolj širi in udejstvuje. Mi mislimo,

da je nevarna. To pomenja namreč, da hočejo cerkve poseči v oblast in avtoriteto države. To hrepenenje cerkve, da potegne na se vso državno oblast, vedno bolj raste, pa tudi opozicija proti temu se bo dvignila, dokler končno ne nastane spor v ameriški politiki."

Opozicija proti taki politiki je že tu. Bila je predmet polemike, dokazuje to govor, ki ga je imel kongresnik Free iz Kalifornije, ko je opozoril na delovanje "Federal Council of Churches". Prej so seveda glavni boj vodili proti katoliški cerkvi, sedaj se je pa pričel boj tudi proti protestantom, in to iz istih vzrokov, kakor so ga vodili proti katoliški cerkvi, namreč politika, da je proti ameriškim načelom, ki uče ločitev cerkve od države.

NEOPRAVIČENA OBDOLŽITEV

Dolžiti katoliško cerkev, da hrepeni po združitvi z državo, je neutemeljeno in krivično. Cerkev si ne želi nikake združitve z državo, hoče imeti samo nek neposreden vpliv na državo, kakor ga imajo n. pr. sedaj protestantske cerkve.

In sedaj nastane vprašanje: "Kaj pomeni to, da bi imela cerkev "neposreden" vpliv na državo?" "Ali naj si tak vpliv želimo?" "Če si ga želimo, kako daleč naj sega ta vpliv?" Kaj razumemo pod "neposrednim vplivom cerkve na državo?" Mi razumemo vplivanje vesti in tako za držanje občanov v državi katesikoli verske družbe, ki uči krščanske nauke in ki jih praktično rabi pri reševanju današnjih vprašanj. Krščanstvo ni bilo ustanovljeno, da bi ostalo skrito med dvema deskama, ali da bi bilo samo osebni interes posameznika. Krščanstvo je osvoboditelj družbe, njen vodja in duhovni gospodar. Naziranje, da je krščanstvo samo zasebna zadeva, ni del krščanstva, marveč nauk ateističnega liberalizma iz 18. stoletja. V Zd. državah so bile vse šole 50 let po proglašenju neodvislosti pod nadzorstvom cerkve, publike (javne) šole so nastale še le pozneje.

POSLEDICE NAPAČNEGA LIBERALIZMA

Za časa Washingtona, in tudi v poznejši dobi je bilo splošno prepričanje, da je vera, pošteno obnašanje, javni blagobit, vse to med seboj v tesni zvezi. Šele prihod napačnega liberalizma iz Evrope je spremenil nazore v tem oziru. Resnični nauk katoliški, kakor ga je označil kardinal Tardini, je: "Družba tudi takrat, če so vsi njeni člani katoličani, ni podvržena cerkvi, marveč je neodvisna v časnih zadevah. Časna sreča ne spada indirektno pod oblast cerkve, edinole takrat, kadar se tiče duhovnih zadev."

In to je, kar je rekel Dr. Cadman, kar so učili vsi papeži in srednjeveški teologi.

Posamezniki cerkve ne bodo nikoli vplivali na posameznike v državi, marveč oni le vodijo in urejajo nazore in načela, katere uči cerkev vse člane države skupno. In to ni nikak vpliv, ki bi posegal v svetne zadeve države, razun, da bi se tikale te zadeve verskega ali npravnega polja. Cerkev ne vrši tega vpliva z oboroženo ali politično močjo, ampak z razumom in vplivom na vest. Tak vpliv na javno mnenje nimajo samo protestantje in katoličani, marveč tudi pacifisti, komunisti, modernisti itd. Katoliška cerkev si kot verska organizacija ni nikoli želela združitve z državo. Ravno radi tega se pa imenuje z vso pravico ustanovnica moderne civilizacije.

Sedaj pride vprašanje: "Je li koristno, dobro, da bi imela cerkev neposreden vpliv na državo? Je li tak neposreden vpliv v soglasju z ameriški zakoni in ustavo?" Lahko rečemo: Da! Kajti poslanstvo, naloga cerkve je, da je razun drugega poučuje ljudi tudi v ostalih važnih vprašanjih naše dobe. Taka vprašanja so gospodarska, socialna pravičnost; mednarodni mir, čistost javnega življenja, ohranitev in bramba naše ustave napram raznim radikalnim gibanjem, ki se protivijo naši zgodovini in naši tradiciji.

LOČITEV PRIZNAVAJO

Če cerkev poučuje svoje člane etične probleme v javnih zadevah, se pri tem nikakor ne protivi ameriški duhu. Saj delajo to tudi protestantske cerkve. Katoliška cerkev govori z avtoriteto modrosti o načelih, nikoli z avtoriteto oblasti in nasilja — in to vendar ni nikaka spojitve z državo.

Nikdo ni tako neumen, da bi odrekal katoliški cerkvi to, kar priznava drugim verskim skupinam. Katoliški cerkvi očitajo, da je njen vrhovni poglavar tujec, ki kot tak nima pravice posegati v naše zadeve. Tako očitaje je krivično. Do sedaj ni še nikdo slišal, da bi se papež mešal v naše zadeve. Vpliv cerkve se tiče idej in načel, ideje, načela pa nimajo nikakih mej, te so mednarodne; sicer bi morali zavreči tudi sv. Pismo, ker je hebrejsko. Ideje, načela, katera oznanja cerkev ljudstvu v naši zemlji, so skupna vsemu krščanstvu.

Vpliv cerkve je dobro omejen in to z važnostjo zadeve. Tako n. pr. ni cerkev nikoli proglasila, da je ta ali ona vojna krivična, navede pa vzroke, zakaj je krivična. Cerkev ne trdi, da je ta ali oni zakon krivičen in da radi tega ni veljaven, navede pa načela in pogoje pravičnega zakona, da ljudje lahko sami potem sodijo.

Pomnimo vedno: Če nekatere zadeve spadajo pod vpliv cerkve, cerkev nikoli ne rabi nasilja ali politične avtoritete. Ona samo poučuje. Njeno orožje so dokazi, njena moč — vpliv na vest. Njen krog delovanja so duhovne zadeve.

KAKO DELUJE NEPOSREDNI VPLIV.

Katoliška cerkev je vedno imela in še vedno ima vpliv na vest in nравnost človeka, ker je mati civilizacije, posebno zapadne civilizacije. Na vzhodu — v Turčiji, Indiji, Kitajski — to dobro razumejo. V tem zemljah pomenja vera in civilizacija eno in isto.

Je res, da cerkev v naši dobi nima tega vpliva, kakor prej. Vendar je vpliv večji, kakor si kdo misli. Cerkev je bila, ki je postavila na noge civilizacijo v Evropi po barbarskih vpadih, po križarskih vojnah, po vzniku nacionalizma. Staro rimsko cesarstvo Cezarjev je obstalo do 5. stoletja.

Rimljani so prodrli na sever in učili narode vojno znanost, kakor smo mi učili Kitajce in Japonce. Ko so se začeli barbarski narodi gibati, preseljevati, je vse pred njimi izginjalo. Zakoni, sodišča, znanost, stavbinstvo, vsa veda, vse, kar nazivamo civilizacijo, se je pogubilo, za dobo 200 let je bila Evropa v homatijah. Občno nazivajo to dobo "mračnijaški srednji vek". Toda kmalu je odprla cerkev šole, kolegije, univerze, po 200 letih je nastopila nova in lepša civilizacija. Vse to so delali duhovniki in redovniki, ker drugi ljudje niso znali pisati in brati. Duhovniki, redovniki so učili ljudstvo, vladali, kjer bilo treba, zidali cerkve itd., vpeljali zopet ideje pravičnosti. To je bil prvi slučaj, kjer je cerkev rabila svoj vpliv.

Tekom časa so nastajale večje in manjše države. Ljudstvo je prisegalo zvestobo cesarju ali kralju. Ljudje so se selili v mesta, naselili se blizu katedral ali univerz. Na teh so učili zakone, reševali družabne probleme, ustvarjali politične sisteme. Mestna uprava, državna vlada, narodna vlada, vse to so uvedle univerze — te je pa vodila cerkev. Tudi naš ameriški zistem ima svoj začetek v teh dobah.

Ozrimo se nazaj v poganske dobe, pa bomo videli, koliko je bilo sužnje v Evropi, Aziji, Afriki? Kdo jih je osvobodil? Cerkev, s svojim vplivom! Kako strašna je bila usoda žene v onih časih? Kdo jo je dvignil. Cerkev, s svojim naukom! Domačijo je uvedla cerkev. Cerkev zavrguje v moderni dobi omejitve porodov. Cerkev podpira vsak poskus revnega človeka, da bi si zboljšal svoj položaj. Cerkev je odstranila barbarski dvoboj, ostanek iz poganskih dob. Cerkev

se bori proti belemu suženjstvu, to je: trgovini z dekleti. Cerkev se bori proti nenravnim glediščem, proti slabemu tisku in časopisju, proti oduševanju itd. To so same nekatere stvari, proti katerim se cerkev bori, ker gospodari, vlada nad vestjo ljudi. Naj je to politično vladanje, ako tako hočete, toda je to neposreden vpliv. Direktno poseganje v te zadeve je stvar države, njenim voditeljem. Iz vsega tega vidimo, da veda, znanost sama ne bo nikoli rešila človeške družbe, rešila jo bo edinole cerkev in sicer — katoliška cerkev.

NAŠE DOMAČE VESTI

Te dni se naš komisar, Very Rev. Anzelm Muren, mudi na uradni letni vizitaciji komisarjate. Po istih potih hodi naš lemontski predstojnik, Very Rev. Benedikt Hoge. Njemu je pa vrhovno predstojništvo reda poverilo častno nalogo generalnega vizitatorja tukajšnjega hrvatskega komisarijata. To vizitacijo izvrši vsako tretjo leto ali vrhovni predstojnik reda sam, ali pa po svojem delegatu, generalnem vizitatorju. Obiskati mora vse postojanke dotične provincije ali komisarijata in nato vrhovnemu predstojniku sporočiti, kaj je pronašel. Točasno se tudi Very Rev. Benedikt mudi na vzhodu. — Dne 15. maja bota dva naša dijakona v mašnika posvečena. Ta sta Rev. Pij Petrič iz Joliet in Rev. Gabrijel Estok iz Brooklyna. Posvečena bota v Green Bay, Wis. kjer študirata. Rev. Petrič bo imel novo sv. mašo takoj drugi dan, to je 16. jun. v Jolietu pri sv. Jožefu. Rev. Estok pa teden pozneje, 21. jun. v slovaški župniji sv. Družine v Brooklynu. — Prvi višji red, to je subdijakoniat pa bodo 12. jun. v Peoriji, Ill. prejeli trije: Fr. Andrej Svete iz Forest City, Pr., Fr. Ciril Šircelj iz Sheboygan, Wis. in Fr. Alojzij Medic iz Chicago, Ill. Vsi trije zvršujejo prvo leto bogoslovja v St. Bede's College, Peru, Ill. — Letos bomo poslali štiri v bogoslovje. Dva izvršujeta tretje leto modroslovja v Lemontu. Dva pa sta v noviciatu. Eden ima že prvo bogoslovje za seboj, drugi pa modroslovje. — V modroslovje pridejo nanovo štirje. Kot vidite, se naša družina polagoma množi. Lemont postaja pretesen. Ribničani kje ste? Če ga ne znate razširiti na visoko, razširite ga nam na široko.

VAŽNO NAZNANILO

Kakor vsako leto bomo imeli tudi letos shode pri nas. Že sedaj oznamimo, da se bodo bližnja društva lahko ravnala po tem. Ne bi bilo lepo, da drug drugemu vedno prireditve mešamo.

PRVI SHOD V LEMONTU BO 21. JULIJA.

Spominska obletnica bo ta dan, kar je bila Marija kronana. Že lani smo imeli to spominsko slovesnost v programu, toda vreme nam je vse spakedrilo. Letos pridejo ta dan tudi člani društva sv. Mohorja v Chicago na romanje k Materi božji Pomočnici. Druga leta so imeli svojo nedeljo, pa je bolje tako, da se združijo take slovesnosti. Ne bo društvo nič zgubilo, pa tudi bolj slovesno bo vse skupaj. Tisto romanje posameznih društev samo cepi fare, ki imajo itak na programu skupna farna romanja. Znaprej se bo treba držati pravila: skupaj držimo, vsak posebej nič ne zmoremo.

DRUGA VEČJA SLOVESNOST — FARNO ROMANJE ŽUPNIJE SV. ŠTEFANA V CHICAGO 11. AVGUSTA.

To naj bo šentštefanski dan pri nas. Takrat vsi, kar jih je iz zapadne Chikage v Lemont. Že dolgo niso poromali šentštefanski farani v Lemont v takem številu kakor bodo letos. Tako napovedujejo.

TRETJA VEČJA SLOVESNOST — FARNO ROMANJE ŽUPNIJE SV. JURIJA IZ SO. CHICAGO, 18. AVGUSTA.

So. Čikažani so že stari naši prijatelji, ki so vsako leto prišli častit Marijo Pomagaj, bodo tudi letos gotovo v velikem številu prišli, da pokažejo, kaj zmorejo.

ZADNJI IN DRUGI VELIKI SHOD, KI GA NASELBINA MARIJA POMAGAJ SAMA PRIREDI, BO PA 1. SEPTEMBRA.

Tudi na ta zadnji shod vas že danes opozorimo. Zaznamujte si ta dan na koledarju kot rezerviran dan za lemontski shod.

Še to: Letošnje leto ni nobene razlike pri nas v času. Prejšna leta smo vedno govorili o čikaškem času in našem času. Letos smo tudi mi pomaknili kazalec na uri za uro naprej. To naj vzemo vsi romarji na znanje, da ne bo zmešnjave radi maš.

Potem: Maša ob desetih je pri nas samo ob teh slovesnejših prilikah. Da ne bodo ljudje hodili sem k maši ob nedeljah, ko zadnje maše pri nas ni. Vsak naj gre k farni maši.

Prosili bi pa tudi, da se naši pogostni obiskovalci, ki prihajajo redno na naš hrib se zabavati, da se časih pokažejo tudi na te naše shode. Roka roko umije. Nekam človeka boli, ko vidi te obraze čestokrat na hribu, nikar pa ne v naši cerkvi, ali pri kaki naši slovesnosti. Lemont je bil predvsem utsanovljen v duhovno korist Slovencem. Vsakemu privoščimo dobrega zraka in oddiha na naši farmi, toda pokažite časih tudi svojo katoliško barvo z udeležitvijo pri cerkvenem opravilu.

IZ UPRAVE

Majniški darovi za Marijine lučke: J. Androjna \$10.00. — Po \$5.00: M. Kobal, J. Korian, N. N., družina Stimec, K. Gasperich, J. Šimec, F. Levstik, A. Wahcich, L. Košnik, G. Lavrich, J. Potakar, L. Gregorcich \$3.20, — Po \$3.00: M. Nemanich, M. Skerl, M. Grill, M. Dragovan, J. Anzlovar \$2.50, C. Blaess \$2.10. — Po \$2.00: S. Jenko, T. Shubitz, A. Gregorich, M. Kobetich, N. N., J. Kocin, K. Koren, F. Urainer. — Po \$1.00: F. Sajovec, J. Michelcich, A. Glatz, M. Konechnik, J. Lahajner, R. Cerar, A. Zupan, J. Hochevar, T. Ellis, F. Luskovich, M. Volh, J. Grahek, M. Spe-

har, K. Judnich, K. Rose, F. Solar, A. Florijan, F. Laurich, A. Markele, A. Ellenich, K. Plut, J. Kukman, M. Tomsich, F. Petrich, M. Hochevar, Mrs. Mazina, J. Brodnik, M. Sefran, J. Meden, M. Terplen, M. Simenc, B. Malnar, J. Jelencich, T. Gillach, J. Gombach, M. Spendal, J. Pritekel, M. Frank, J. Ferjancich, J. Peternel, F. Schweiger, C. Pfeifer, M. Derchar, F. Tuchar, A. Berry, J. Meglen, P. Prah, Sr., A. Gollop, K. Gersick, B. Gornick, M. Samec, K. Madrein, G. Matelich, F. Gerchman, F. Russ, J. Erchull, J. Kasun, B. Kolbezen, L. Strnišče, M. Z., M. Vidmar, Sestre

Throop St., I. Režek, J. Tutin, M. Megymarecz, J. Skoff, M. Kukar, J. Bochnik, M. Pavlevic, J. Radez, J. Knaus, F. Marbolt, A. Yereb, I. Filipcich, M. Petek, J. Mohar, M. Brazak, F. Voncina, Sr., H. Kerzich, J. Okoren, A. Meljach, J. Intihar, A. Bandi, F. Kocjancich, F. Erlach, M. Kapsch, M. Puncar, F. Roitz, F. Stibler, J. Ponikvar, M. Knaus, K. Zagar, M. Usenichnik, F. Korencich, A. Champa, B. Maličnik, M. Maskon, J. Rapes, F. Kokel, L. Zagorc, P. Lubskina, M. Janzel, M. Malerich, K. Cerar, M. Zainer. — M. Papesh \$1.50, F. Shapa \$1.25, M. Bluth 75c, F. Avsec 55c. — Po. 50c: C. Hebein, K. Sitar, V. Hkavc, A. Nasenbeny, J. Želko, M. Cinco, J. Gorijanc, M. Dezman, L. Umek, M. Ule, M. Elnikar, A. Prijatelj, J. Pahel, J. Bucar, F. Gerchman, M. Tomach, J. Plese, M. Plese, M. Gregorash, A. Kramarich, J. Pire, A. Krulc, F. Bolte, J. Pugel, Mrs. Rajnar, J. Mer-

har, A. Hudales, R. Gorup, A. Zagorc, A. Masser, A. Poglajin. — Po 30c: K. Gregoric, T. Lesar, J. Hribljan, J. Zlogon, A. Zlogon, J. Judnich, Mrs. Cadež. — Po 25c: A. Znidarčich, A. Buchar, U. Ambrushe, A. Zitnik, A. Strmetz, B. Kuglich, J. Erprvec, J. Zelko, A. Zganc. — Po 20c: J. Vardian, M. Petrich, N. N., V. Peternel, B. Wrane-sich, M. Čulik, F. Vovko, K. Hribar. — Po 10c: J. Adams, H. Slabic, L. Kure, M. Agnich, M. Gasparich, M. Oblak, M. Medic, J. Kerze.

Za maše: F. Fuss \$7, R. Gorup \$7, B. Sedmak \$5, K. Gasperich \$5, M. Kobetich \$2, M. Sreshar \$2, M. Kapsch \$1.50. — Po \$1.00: F. Laurich, M. Bluth, M. Volh, L. Gregorcich, M. Spehar, K. Judnich, A. Ellenich, J. Lustig, M. Hochevar, A. Rogel, Mrs. Mazina, J. Peternel, J. Gombach, M. Ule, M. Agnich, G. Matelich, L. Raddell, J. Zelko, J. Radez, J. Merhar.

SPORED II. EVHARISTIČNEGA KONGRESA V LJUBLJANI

DNE 28. JUNIJA: Ob 9. dopoldne se odpre razstava sodobne cerkvene umetnosti; ob 10. se-stanek stalnega odbora za evharistične kongrese v Jugoslaviji; ob 10. zborovanje katoliških časnikarjev in sotrudnikov katoliškega časopisja Jugoslavije; ob 17. sprejem papeževnega legata na glavnem kolodvoru, nato pa slovesen vhod v stolno cerkev; ob 18. v stolnici "Pridi Sveti Duh", govor in blagoslov z Najsvetejšim; ob 20. otvoritev kongresa z molitvijo "Pridi Sveti Duh", z govorom in slovesnimi litanijami po vseh ljubljanskih cerkvah.

DNE 29. JUNIJA: Ob 8. na Stadionu nastop mladine; ob 8. po vseh ljubljanskih župnijskih in samostanskih cerkvah slovesne škofovske sv. maše; ob 10. stanovska zborovanja; ob 15. I. manifestacijsko zborovanje na Stadionu z dvema slovenskima in enim hrvatskim govorom; ob 17. bo slovesno preneseno Najsvetejše na Stadion, kjer bodo pete litanijske z ljudskim petjem in nato blagoslov z Najsvetejšim; ob pol 20. koncert Pevske zveze na Kongresnem trgu; ob 21. se izpostavi v vseh ljubljanskih cerkvah Najsvetejše ter se vrši do 24. nočno češčenje (v stolnici in v cerkvi sv.

Jožefa traja nočno češčenje preko cele noči); ob 22. nočna procesija mož in fantov z Najsvetejšim po ljubljanskih ulicah na Stadion; ob 24. na Stadionu slovesna polnočnica s kratkim nagovorom in skupnim sv. obhajilom mož in fantov; ob 24. slovesne polnočnice za dekleta in žene po vseh ljubljanskih cerkvah.

DNE 30. JUNIJA: Ob 9. na Stadionu slovesna sv. maša, ki jo daruje papežev legat; med sv. mašo izvaja zbor preko 500 pevcev koralno "Angelsko mašo"; med sv. mašo kratka pridiga; ob 10. II. manifestacijsko zborovanje na Stadionu; ob 15. slovesna procesija vseh udeležencev z Najsvetejšim po ljubljanskih ulicah na Stadion, kjer bo zaključek kongresa s slovesnimi petimi litanijami z ljudskim petjem, kratkim nagovorom, posvetitvijo Kristusa Kralja, slovesnim "Tebe Boga hvalimo", blagoslovom in petjem himne "Povsod Boga".

DNE 1. JULIJA: Zborovanje duhovnikov adoratorjev; zborovanje katehetov; izseljenski kongres; narodno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje; izleti na Bled, na morje itd.